HERYERDE 3 KURUS

VAKIT

ÇARŞAMBA 11 Birinciteşrin 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7814

İDARE EVİ:Ankara Cad.İSTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413(Yazı)-21370 (İdare)

Polonya hariciye nazırı Londraya gidecek

Londra, 10 (A.A.) — İstihbarat nezaretinden bildirildiğine göre, Polonya hariciye nazırı Zaleski Çarşamba günü Paristen Londraya gelecek ve İngiliz hariciye nazırı Lord Halifaks'ı ziyaret edecektir. Zaleski Başvekil Çemberlayn tarafından da kabul olunacaktır.

Almanyada idam edilenler

Berlin, 10 (A.A.) — Casus luk cürmü ile hususî mahkeme tarafından mahkûm edilen Rutkievicz, Rachalski, Samereki ve Nisterburg idam edilmişlerdir.

Bunların ilk ikisi Polonya şimendiferlerinde memur idiler. Üçüncüsü de bir Alman memuru idi.

Başvekil Parti Grubunda Moskova görüşmeleri hakkında izahat verdi

Hükûmetin bu mesaî hakkında takip ettiği hareket tarzı tasvip olundu

Ankara, 10 (A.A.) — Parti Gurupu Umumî Heyeti bugün 10/10/1939 saat 15 te haftalık içtimaını Reis Vekili Hasan Sakanın reisliğinde akdetti. İlk defa Başvekil Dr. Refik Saydam söz alarak Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlunun Moskovaya muvasalatından beri orada ve ona müvazi olarak Ankarada yapılmakta olan siyasi müzakere ve temasların sureti cereyanına ve vasıl oldukları safhaya dair izahat verdi.

Bu izahat üzerine söz alan birkaç hatip noktai nazarını beyan ettikten ve sorulan suallere Başvekil tarafından icabeden cevaplar verildikten sonra, hükûmetin bu mesail hakkında takip etmekte olduğu noktai nazar ve hareket tarzı Umumî Heyetçe tasvip olunarak ruznameye geçildi. Ruznamede Niğde mebusu Cavid Ural'ın müteaddit zirai meseleler hakkında bazı sualleri ihtiva eden bir takriri vardı. Ziraat Vekili bu takrirde mevzuu bahsolan suallere ait cevaplarla birlikte memleketin umumî istihsal vaziyeti ve ziraat durumu hakkında malûmat verdikten sonra, gerek sual sahibi Cavid Ural, gerek diğer hatipler tarafından zirai mesaile ve bu senenin istihsal edilmiş mahsullerinin sürüm ve satışına dair ileri sürülen fikirler ve sualler üzerine ayrıca mütemmim izahat verdi ve müzakere saat 18,15 te nihayet buldu.

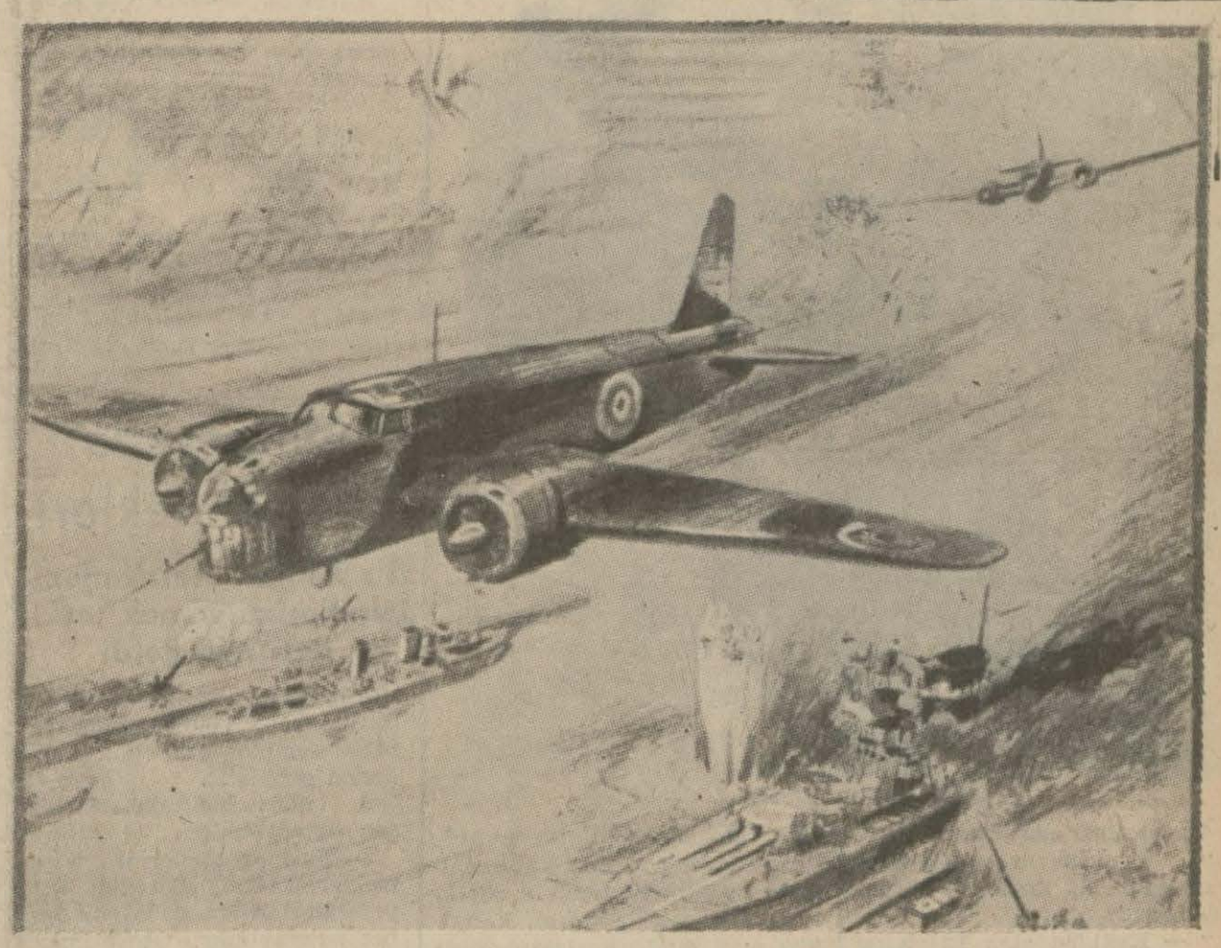

İngiliz bombardıman tayyarelerinin Kiel'e yaptıkları baskın hareketini gösteren tesmilî resim

Şimal denizindeki muharebeden sonra

İki Alman tayyaresi Danimarkada karaya indi bir tayyare de İsveçte düştü

Londra, 1 (A.A.) — Bahriye nezareti, Şimal denizinde Alman tayyareleri tarafından yapılan bir baskında bazı İngiliz harp gemilerinin hasara uğradığı hakkında Alman kaynağından yayılan haberleri bir kere daha yalanlamaktadır.

Londra, 10 (A.A.) — Dün Şimal denizinde İngiliz harp gemileri ile Alman tayyareleri arasında vukubulan bir muharebe neticesinde iki düşman bombardıman tayyaresi Danimarkada karaya inmeğe mecbur olmuştur. Bundan başka düşman tayyarelerinden biri İsveçte düşmüş, bir diğeri Danimarka üzerinden alçaktan uçmak mecburiyetinde kalmıştır. Danimarka bataryaları tayyarenin üzerine ateş açmış olduklarından tayyare, zannedildiğine göre, sahil civarında denize düşmüştür. Karaya inmek mecburiyetinde kalan tayyarelerin benzinleri kalmadığı söylenmektedir. Bu tayyarelerden biri Exebjerg'in garbinde kâin Fanol adasına, diğeri Nymin degab'da karaya inmiştir.

Bu sonuncu tayyarede bulunan dört tayyareciden biri yaralı olduğu için şimal istikametinde bir hastahaneye sevkedilmiştir. Diğerleri esir edilmiştir. Bunlar esir edilmeden evvel tayyarelerini yakmışlar ve hükûmet makamlarına bir bombanın infilâk ederek tayyareyi tahrip ettiğini söylemişlerdir. Tayyareciler Hamburgdan yola çıktıklarını ve sekiz saattenberi havada bulunduklarını beyan etmişlerdir. Bu tayyarecilerin İngiliz harp gemilerini bombardıman ettiklerini ve avdette pek şiddetli muharebelere girdikleri bildirilmektedir. Yaşı oldukça ilerlemiş olan pilot İspanyada dahilî harbe iştirak etmiştir. Diğer tayyareciler gençtir.

Daladye dün gece radyoda bir nutuk söyledi

Tecavüze karşı silâha sarılmış bulunuyoruz

Kat'î emniyet garantisi alıncaya kadar mücadeleye devam edeceğiz

Paris, 10 (A.A.) — B. Daladye, bugün saat 20 de radyoda verdiği nutukta askerî harekât hakkındaki ketumiyetin haklı olduğunu söyledikten sonra hulâsaten demiştir ki:

"Bir aydanberi arkerlerimiz düşman arazisinde ilerlemiştir. Havada tayyarecilerimiz cesaretlerinin müteaddit misallerini gösterdiler. Denizde bahriyelilerimiz, düşman tahtelbahirlerini kovalıyarak Almanyaya giden yüz binlerce ton iptidaî maddeyi zaptetmek suretile Fransa ile müstemlekelerinin serbest muvasalasını temin ettiler. Büyük Britanya ile Fransa okyanusa hâkimdirler ve tarihin verdiği tecrübelerle biliyorsunuz ki denizlere hâkim olanlar daima zaferi kazanmağa muvaffak olurlar.

B. Daladye, bu suretle Fransız — İngiliz askerî elbirliğinin yalnız denizlere münhasır olmıyan bütün safhalarını zikrettikten sonra, Alman radyosunun "İngiltere, Fransa kanile harp ediyor.., yolundaki yalanlarının İngiliz askerlerini ve İngiliz ordusuna ait topları hudutda doğru götüren nakliye kollarının fasılasız gürültüleri ile nasıl örtüldüğünü söylemiş ve bir kaç dakika kadar komünistlerden bahsederek bunların daha düne kadar hükûmetin sulhcu gayretlerini takbih etmek için kâfi derecede şiddetli kelime bulamıyan koyu vatanperverler olduğunu ilâve ettikten sonra Fransızlarm kardeşlik duygularına hitap ederek demiştir ki: *(Devamı 5 incide)*

Hitler Dün yine bir nutuk söyledi

"İktısadi abluka ile mağlûp olmıyacağız, son neferimize kadar dövüşeceğiz„

Hitler dün saat 4 te, Berlinde "kış için yardım„ haftasını siyasî bir nutukla açmıştır. Spor sarayında halk Führeri büyük tezahüratla karşılamışlardır. Önce, sergi haftasını açmaya memur olanlardan Göbels, kısa bir nutuktan sonra Hitleri haftayı açmak üzere kürsüye davet etmiştir.

Hitler nutkunun başlangıcında Almanyanın iktısadî vaziyetinden, ihtiyaçlarından, tesadüf ettiği güçlüklerden bahsederek, bu ihtiyaçların nasıl temin edileceğini, güçlüklerin nasıl yenileceğini anlattıktan sonra bulunduğu kürsüden Alman ordusuna teşekkürlerini bildirmiş, istikbalde ne olacağını bilmemekle beraber, ne kadar zorlanırsa zorlansın sonunda muhakkak Almanyanın galip geleceğini işaret etmiştir.

Hitler demiştir ki:

"Bizi ne iktısaden, ne de askerî sahada mağlûp etmelerine *(Devamı 5 incide)*

Finlandiya heyeti Moskovada

Finlandiyanın mutlak hâkimiyeti ile telif edilemiyecek bir anlaşmanın akdine imkân görülmüyor

Litvanya hükûmeti de Sovyetlerin taleblerini kabul etti

Estonya sahillerine Sovyet bataryaları yerleştiriliyor

Moskova, 10 (A.A.) — Finlandiya heyeti, bugün Moskovaya gelecektir. Heyet üç kişiden mürekkeptir.

Amsterdam, 10 (A.A.) — Havas:

Finlandiya dele[illegible] vaya hareketi esn[illegible]

(De

Amerikada bitaraflık kanununun kabulüne doğru

Vaşington, 10 (A.A.) — Hükûmet yeni bitaraflık kanunu projesinin ilk vazında ayanda itminan verici bir zafer kazanmıştır. Ayan Toby tarafından verilen ve silâh ihracatına mevzu ambargonun kaldırılması kararını tehir maksadiyle bitaraflık kanununun hariciye encümenine havalesini isteyen teklifi 26 reye karşı 63 reyle reddetmiştir.

12

Elâ Gözlü insanlar memleketinde

Yazan: SADRI ERTEM

Kütahyada fabrika

Ona tekrar sordum:

"— Çocukların bu okuma arzusunu siz fazla bulmıyor musunuz?

"— Eskiden olsa 12 yaşında bir çocuğun okuma arzusu onu ya âşık ederdi yahut deli! Şimdi öyle değil, çocuklar şimdi bizim işlerimize yardım ediyorlar. Ben hurdavat satarım. Oğlan bizim hesapları tutar! Herkes için de ayni şeydir. Buraya bir orta mektep lâzımdır.

"— Orta mektepten kastiniz nedir, dedim. Hani şu eski rüştiyeleri mi ihya edelim?

"— O rüştiyeler pek de işe yaramazdı. Orada ilmühal, arabî, farisî okutulurdu. Hocalar hep bu derslere dikkat ederlerdi. Dükkânda arabînin, farisînin, ilmühalin ne gibi bir faydası olur.

Halbuki bizim hesapla kitapla işimiz var. Bu orta mekteplerde yerine göre ticaret, yerine göre zanaat öğretilse çok iyi olur.

Çoluk çocuk artık bisiklete, motosiklete bile biniyor. At, eşek, tarlalık oluyor.

Emsile, evlek, evlek ilmi, ancak eşek sırtında çalışanların, heybelerinde taşıdıkları kitaplardan öğrenilirdi. Zamana göre, işe göre ilim ve mektep gerek. Madem ki yeni kafa istiyoruz yeni ilim verin!..

Burası maden ocağı sayılır. Linyit kömürlerinde pislikten hasıl olan yangınları biz maden ocaklarında bile söndüremiyoruz. Elbet bunun da bir ilmi vardır. Ne olur bir mektep te bunları öğretse...

IX

Bir kibrit kutusu gibi yanan kasaba

Bir yamacın etrafında pusu kurmuşa benziyen beyaz badanalı binalar vardır. Bu binalar, dikkat ediyorum hep taze. dir. Hepsi İstiklâl harbinden sonra yapılmıştır.

Koyulaşan, bal rengini alan akşam güneşi Eğrigözdağının sırtında morumsu bir fon üzerine koyu gölgeler resmeder bir yamaç halinde devam eden Emet bu mor ufukta kışın heybeti, yaz günlerinin saat saat değişen renk ve ışıkla işlenen levhalarını seyreder. Eğrigözdağı insanları ister istemez tahayyüle sevkeder.

Bulutlar, gölgeler, renkler bu dağın yamaçlarında öyle dekorlar resmederler ki, insan gözü meselâ ağaçlarının altında Feerik bir dünyanın yaşadığına hükmeder.

Mağaralarının yeşermiş otlarına yaslanan çobanların sürülerine birer pan gibi kaval çaldığını, gümüşi boynuzlu geyiklerin orada dolaştığını, kanatları pırıl pırıl kuşların orada tünediğini, ve en güzel musikilerini çamlara söylediklerini tahmin eder. En realist insana bile bu hissi veren tabiatin, ifadesini, tesirini bir sinema rejisörü gibi değiştiren Friktürükler asırlardır devam edip dururken bir gün çamlarında bal rengi alan batı güneşi evlerin çerçevelerinden bir ışık sağanağı halinde girmedi. Camları güneşle tutuşmuş gibi parıldayan kasaba ateşe tutulmuş bir kutu kibrit gibi yandı. Bir kutu kibrit gibi yanan kasaba kahramanlığın, feda oluşun harikulâde bir destanıdır.

Silâh ve cesaret için muhariplerin son servetleridir derler. Burası son servetin ancak cesaretin olduğunu, silâhsız da bir harikulâdelik yapılabileceğini isbat etmiştir. Garp cephesinde bir kıtayı hareketten alakoymak vazifesini üstüne alanlar düşmanlarına tırpanlarla, baltalarla akın etmişler ve verilen vazifeyi yani üstlerine düşmanı çekmişlerdir.

Bile bile, göz göre göre ölümü kabul eden insanlar bir yandan kasabalarının ateş etrafını sararken, bir yandan da kafile, kafile kurşuna diziliyorlardı.

Sağ kalanlar dağların kovuklarında yaşadılar, vadileri dolaştılar. Kasabanın köylerini uzaktan seyrettiler. Çobanlar içerisi yeşermiş mağaralarda bir taşa yaslanıp kaval çalmadı. Sürüler akşamları onları nafile beklediler. Çobanlar sürülerini bir daha otlarken, su başlarına koşarken ve taşlar atlarken görmediler.

İnsanların bir kısmı bilmedikleri iklimlere, adlarını işitmedikleri şehirlere götürüldü. Onlar, tarlalarının, çatılarının, rüzgârlarının hasretiyle yandılar.

Ne ateş, ne kurşun onların aldıkları vazifeyi yapmalarına mani olmadı.

Emet böylece yandı, ve böylece yeniden kuruldu.

■ Tarihin kuş uçup kervan göçmez köşelerde bulduğu kasaba küçük bir pazar yeridir. Fakat onun zaman zaman nüfusunu çoğalttığı, civardan heybeli, kağnılı, takunyeli, hanlı, son zamanlarda otomobilli, kamyonlu turistleri celbettiği de bir hakikattir.

(Daha var)

ŞEHİR İÇİNDE

Şehrimize gelen yeni mülteciler

Garp cephesinde dövüşmek üzere Fransaya gidecekler

Yugoslavyaya kaçan Çek mültecilerinden on beş kişilik bir kafile daha dünkü konvansiyonel trenile şehrimize gelmiştir.

Mülteciler Sirkeci garında eski Çekoslovak konsolosluğu memurları tarafından karşılanmış ve doğruca Novotni oteline götürülmüşlerdir.

Kafilenin başında Çekoslovak ordusunda uzun müddet çalışmış yaşlı bir kumandan bulunmaktadır. Ekserisi üniversite gençleri olan bu mülteciler gönüllü olarak Fransadaki Çek lejyonunda vazife almak üzere Suriye yolu ile yarın hareket edeceklerdir.

Seyahatleri esnasında siyasetle meşgul olmaları katî surette yasak edildiğinden şehrimizde hiç bir kimseyle temas etmiyorlar ve konuşmaktan çekiniyorlar.

Almanyada Türk yemekleri

Bir Alman otelci memleketimize yemek tetkikatı için geldi

Almanya otelciler cemiyeti reisi Johann Galbavi dün sabahki semplon ekspresile Berlinden gelmiştir.

J. Galbavi bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Türkiye otellerini ve yemeklerini tetkik edeceğim. Türk yemekleri Almanyada çok rağbet bulmaktadır. Otellerimizde bu yemekleri yapmağa çalışacağım. (Hayret; demek ki Almanyada yemek pişirmek için yağ var!)

Bu akşam Ankaraya hareket edeceğim. Ankaradan sonra İzmirde tetkikat yapacağım ve İstanbula dönerek etütlerimi tamamlıyacağım. Otelcilikte görülen buhran geçicidir. Nihayet iki ay sonra vaziyet düzelecek ve kapanan oteller açılacaktır. Şark memleketlerinde otelcilik için parlak bir istikbal vardır.

Mensup olduğum büyük bir Alman şirketi Türkiyede modern bir otel inşa etmek arzusundadır. Bunun Ankarada yapılması muhtemeldir. Katî karar, tetkikatıma bağlıdır. Seyahatim on beş gün sürecektir.

Almanyada otellerin hepsi doludur. Halk harple meşgul olmuyor ve tamamiyle sakin bir haldedir. Memleketimizde gaz maskesi taşımak gibi fevkalâde tedbirler yoktur. Zaten şimdiki vaziyet uzun sürmiyecek ve nihayet bir kaç güne kadar ne olacağı anlaşılacaktır.,,

Et fiyatları düşük

Fakat kasap dükkânlarında değil

Eylûlün ilk yarısında görülen ve ay sonuna kadar devam eden yükselmeye rağmen et fiyatları bu ay başından itibaren inmeğe başlamıştır. Son günlerde bilhassa Karadeniz limanlarından fazla hayvan gelmekte olması bu fiyat tenezzülünün sebebini teşkil etmektedir. Fakat fiyatlar, yalnız toptancılarda düşük, perakendecilerde ise aynıdır. Et narkının kalkmasından sonra kasaplar, yine eski şekilde fazla kâr temininde devam etmektedirler.

Ekmek çeşnisi

Belediye bundan sonra her sene eylûl ayında yeni ekmek çeşnisi tesbit edecek ve birer sene müddetle fırıncılar bu çeşni üzerinde ekmek çıkaracaklardır. Bu sene için tesbit edilen çeşni fırıncılar cemiyetine gönderilmiştir.

Dahiliye Vekili Faik Öztrakın İstanbulda yaptığı tetkikler esnasında tek un usulünün ihdası muvafık görülmüştü. Bu direktife göre hareket eden belediye müsbet netice almış bulunmaktadır.

Kızı uğruna adam vuran ihtiyar baba

Dünkü sorgusunda hüngür hüngür ağladı

14 yaşındaki kızı Mahmudiyeyi, yanaşması Mustafaya vermek üzere kaçıran Mevlânekapıda çiftlik sahibi Bahaettini sekiz yerinden bıçakla, beş yerinden de kurşunla ağır surette yaralıyan bahçıvan 60 yaşında Ali ve kendisine Bahaettini vurması için yardım eden 17 yaşındaki oğlu Orhan, komşusu Hacı Bayram dün geç vakit adliyeye teslim edilmişlerdir.

Üçüncü sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen ihtiyar carih, çok pişman ve bitkin bir halde idi. Hâkim Münibin suallerine karşı hiç bir cevap vermedi:

— Avukat tutacağım. Kalp hastalığım vardır. Bir şey söyliyemiyeceğim. Beni zorlamayın, dedi ve sonra hüngür hüngür ağlamağa başlıyarak:

— Kızımı bin zorlukla büyüttüm. Tam mürüvvetini göreceğim zaman kaçırdılar. Kendimi kaybettim, ne yaptığımı bilmiyorum. Beni effedin." dedi.

Ali Dikbüyük yakalandığı zaman poliste verdiği ifadesinde söyle demişti:

"— Akşam üzeri komşum Hacı Bayram gelip beni Bahaettinin çağırdığını söyledi. Gittim. Çayırda üçümüz oturup konuştuk. Bahaettine kızımı geriye vermesini söyledim.

"— Kızını veririm, fakat yanaşmam Mustafaya nikâhlıyacağına dair bir kefil ver, dedi. Razı olmadım. Küfre başladı.

Hem kızımı kaçırması, hem de böyle hareket etmesi çok ağrıma gitti. Tabancamı çekip ateşledim. Kurşunlar bitip yaralanınca üzerime saldırdı, bu sefer de bıçakla birkaç yerinden sapladım. Sonra adamlarının beni vurmasından korkarak bir ata atladım. polis müdüriyetine gelerek teslim oldum." demişti.

Ali, bu ifadesini kabul etti. Bundan sonra oğlu Orhan sorguya çekildi. Orhan:

— Benim hiç bir şeyden haberim yoktur. Yalnız babam Bahaettinle konuşmağa gittikten sonra tabanca sesleri işittim. Koştum. Yolda elinde tabanca ile babama rastladım.

"— Bahaettini öldürdüm, bana bir at ver, gidip teslim olayım dedi, ve ata atlıyarak gitti.

Hacı Bayram da, Ali ile Bahaettinin evvelâ güzel güzel konuşup sigara içtiklerini, sonra kız meselesi açılınca Alinin birdenbire tabancasını çekerek, ateşe başladığını, bir kurşunun kendi bacakları arasından geçmesi üzerine korkup kaçtığını, Aliye yardım falan etmediğini söyledi.

Neticede hâkim Münib, Alinin tevkif, oğlu Orhan ile Hacı Bayramı da serbest bıraktı.

Bahçıvan Ali dışarı çıkarken mütemadiyen ağlayor:

— Kızım, kızım! diyordu.

Okulların öğretmen vaziyeti

Orta ve ilk tedrisat müesseselerinde açık öğretmenlikler var

Orta tedrisat müesseseleri ayın yirmi beşinden itibaren tedrisata başlamış bulunuyorlar. Okullar açılalı bugün on beş gün olduğu halde şehrin bir çok semtlerindeki orta okullarda öğretmen vaziyeti normal bir halde değildir. Orta okullarda 50 ile 100 arasında muhtelif ders zümrelerinden açık öğretmenlik mevcuttur.

İstanbul maarif müdürlüğü vaziyeti orta tedrisat direktörlüğüne bildirmiş ve öğretmenlerin tayinini istemiştir.

Orta tedrisat müesseselerine gerek yardımcı ve gerekse asil öğretmen olmak üzere müracaat edenlerin sayısı bugün (1200) kadardır. Bu müracaatların dilekçeleri Vekâlet tarafından tetkik edilmektedir.

Vekâlete verilen dilekçelerin ekserisinde müracaat sahipleri İstanbula tayin edilmelerini istemektedirler. Bu dilekçeler Vekâletçe dikkate alınmamaktadır.

İlk okulların sınıf vaziyetlerine göre açık bulunan öğretmenliklere tayin işi ikinci kadro ile halledilmiştir. İstanbul emrinde sıra bekliyen 150 ilk tedrisat öğretmeni mevcuttur.

Yeni disiplin talimatnamesinin tatbikine başlandı

Orta tahsil talebesinin saçları kesilecek

Maarif Vekilliğinin orta tedrisat müesseseleri için hazırlamış olduğu yeni disiplin talimatnamesi okul idareleri tarafından tatbik mevkiine konmuştur. Talimatnameye göre talebenin okulda, okul nizam ve kaidelerine uymıyacak şekilde tuvalet yapmaları yasak edilmektedir.

Bu vaziyet karşısında orta tedrisat müesseselerinde talebeye umumî bir kıyafet kabul edileceği gibi, talebenin saçları da kestirilecektir. Bu hususta okul idareleri tetkikler yapmaktadır. Müştereken bütün okullar bu karara iştirak ettikleri takdirde önümüzdeki ay başından itibaren saç kestirilme işine başlanacaktır.

Perakende satış mağazaları çoğaltılıyor

Meyva ve sebze kabzımallarının, müstahsili zarara soktuğu tebeyyün etmekle ticaret Vekâletinin kabzımal sistemini ortadan kaldırmak hususundaki teşebbüs ilerlemektedir.

Bu maksatla yaş mevya ve sebze kooperatifleri şehrin dört yerinde perakende satış mağazaları açıldığını yazmıştık. Bu mağazaların satışları her gün biraz daha artmaktadır.

Ticaret Vekâletinin bu teşebbüsü, belediyeyi yakından alâkadar etmektedir. Binaenaleyh, müstahsil ve müstehlikin lehine olarak açılan bu mağazaların sayısını artırmak kararlaşmıştır. Her semte ikiser mağaza isabet etmek üzere simdilik bunların sayısı yirmi beşe çıkarılacaktır.

Otomobil yedek aksamı bulunmıyor mu?

Son zamanlarda piyasada otomobil yedek aksamı bulunmamağa başlamıştır. Bu yüzden birçok otomobil ve kamyonlar tatili faaliyete mecbur kalmışlardır. Yedek parçalar Almanyadan ve Amerikadan gelmekte idi. Almanya ile ticaretimiz tamamen durmuş, Amerikalılar da döviz güçlüğü yüzünden mal göndermemeğe başlamıslardır. Bu vaziyet devam ettiği takdirde piyasadaki otomobillerin yavaş yavaş işlemez bir hale gelmesinden korkulmaktadır.

Aynı zamanda bazı yedek parça satan ticarethaneler de ellerindeki parçaları saklıyarak çok yüksek fiyatlara satmağa, böylelikle ihtikâr yapmağa başlamışlardır.

İngiltere ve İtal[ya]... mal alıyor

Dün 150 balya tift[ik] ihraç edildi

Dün İngiltereye 150 balya tiftik satılmıştır. Oğlakların f... ları 112,5 kuruştan, Yozgat... larının ise 110 kuruştandır.

İtalyaya da mühim mikt... yumurta ve paçavra gönd... cektir. İtalyan tüccarları bi... sa yumurta istemeğe başla... lardır.

Amerikadan da kitre isten... tir. İsveç ve Danimarkaya ... dık, Yunanistan ve Bulgaris... torik, Suriyeye de tuzlu balık ... kiyatı yapılmaktadır.

Almanyadan gele[n] elektrik malzemes[i]

İhtikâr komitesi dün sabah... ne toplanmış, bilhassa elek... malzemesi üzerinde meşgul ... muştur.

Bu malzemeleri satan tüc... lar, Almanyadan son zamanla... mal gelmediğini, bu yüzden yasada stok kalmıyarak fiya... rın yükseldiğini söylemişler. Kendilerine başka memleket... den mal getirilmesi imkânları araştırılması bildirilmiştir.

Limanda çalışan es[ki] mavunalar

Limanlar işletmesi umum müdürlüğü İstanbul limanınd... mavnaları yenileştirmeğe ka... vermiştir. Limandaki mavna... dan bir çoğu eskimiş olduğund... bunlar kadro harici edilec... yerlerine yeni mavnalar yapt... lacaktır. Bu mavnalardan bir ... mı kendisinden motörlü ola... ve romorkörlerle çekilmeğe ... zum kalmıyacaktır.

Liman işletmesinin yeni kadroları

Devlet limanları işletmesi ... mum müdürlüğünün yeni bü... ve kadroları hakkında vekâle... temaslar yapmak üzere Ankar... gitmiş olan umum müdür Ra... Manvas yarın şehrimize dö... cektir.

TAKVİM	Çarşamb. 11 I. Teş.		Perşem[be] 12 I. Teş.	
	27 Şaban	hızır 159	28 Şaban	hızır 160
Vakitler	vasatî	ezanî	vasatî	ezanî
Güneş	6 1(	2	[illegible] 08	12
Öğle	12 [illegible]	21	12 14	6
İkindi	15 1(	33	15 10	9
Akşam	17 3(	[illegible]	17 31	12
Yatsı	19 0	0	19 06	1
İmsak	4 2	52	4 0	10

...upa harbi başlarken: 3

...ajino hattının siyasî ...askerî ehemmiyeti

YAZAN:

Duval

Mütekait Fransız Generallerinden

...pa harbinin hesabı mu... garp cephesinde görü...akat umumî harpten iyi ...lmış olan Fransa ve Al...udutlarını bu mıntaka...o ve Zigfrid hatlariyle ... kapamış bulunuyorlar. ...eyh bu mıntakadan hu...armak biraz müşkül ola... Yapılan tahminlere göre ...attı Zigfrid hattı üze...çok avantajlara malik ...tadır. Bu münasebetle ...ının müdafaa kuvvetle...mindir. Fakat yalnızca ...m hatların mükemmeli...afaayı temine ne derece...kâfidir. Yalnızca Ma...ı ile kat'î neticeyi al...nkün müdür?.. Umumî ...ransızların kullandıkları ...ugün değişmiştir. Fakat ...attı da muvaffakıyetini ...emez. Muzafferiyet i...uz şarttır. Bugünkü ya...vrupa harbinin bu nok...zah etmektedir.

* * *

Majino hattının siyasî ehemmiyetini izah ede...

...nın şark hududu boyun...n Majino hattı siyasî ve ...kımdan nasıl bir kıymet ...r? Evvelâ derhal şuna ...elim ki Majino hattı as...mdan harekâtı teshil et... 1914 de bütün Fran...tları açık bulunuyordu, ...arruzu hangi nokta üze...apılırsa yapılsın derhal ...e etmek mecburiyeti ha...r ve askerî unsurlar bü...r varlıklara hükmediyor...aman Fransa bertaraf e...mkânlarına malik olama...harbe sürüklenmek mec...i duyuyordu. Yahut hiç ...erileyerek harp ediyor ...klarını düşmana terke...

...yon ve Moltke'nin yük...teji prensiplerinden il...n Fransız yüksek kuman...başka hiç bir metodun ... olmadığını görmüştü. ...vaset ile harp iktısadiya...estirmek ve olgunlaşmak ...ulunan bir müzakerenin ...neticelerden istifade o...lunacak müsait saati beklemek ve böylece düşmanın iktısadî müşküllerini fazlalaştırmak veya yalnızca müttefikine hazırlanacak zaman vermek hususlarını bile düşünmedi.

Kaemılması imkânsız olan mesum bir kuvvete kapılmış gibi düşman orduları birkaç gün, veya birkaç hafta içinde işinin tamam olacağı bir memleketin harp meydanına doğru gidiyorlardı. Kendisini daha kuvvetli kabul eden bir ordunun bu sekilde harbi idare edip diğerini de kendisine uymağa mecbur etmesi kâfi geliyordu.

Halbuki gayet güzel hazırlanmış tabyaların, müstahkem mevkilerin, güzel ve yetiştirilmis kuvvetli bir ordunun iyi silâhlanılmış kuvvetleriyle müdafaa edilmesi Fransayı bu düsturdan hariç tutuyor.

İşte modern silâhlanmanın en tabiî ve verimli neticelerinden biri.. Bu şekilde müdafaa, modern silâhların kuvvetleri vasıtasiyle müdafaa kabili inkâr olmayan taktik üstünlük temin etmiş bulunuyor.

Şunu da kaydedelim ki bütün bunlara rağmen hiç bir silâh, hiç bir vasıtanın kuvveti kendiliğinden değildir. Bunların kuvveti onları kullanmakta olan insanların kalplerinde yaşayan aşk, ve cesarette bulunmaktadır. Makine cansız bir hadden başka bir şey değildir. Ancak insanlar tarafından bütün canlılığı, zekâ ve arzu ile kullanıldığı zaman kuvvetli ve canlı bir mahlûk olur. Müdafilerin kıymeti tabyaların, müstahkem mevkilerin kıymetini temin eder.

Müdafaa tertibatı ne kadar muntazam olursa olsun harbin sonunu getiremez.. Yalnızca kumandana beklemeği ve istediği zamanı tercih etmeği temin eder.

Muzafferiyeti temin edecek olan atarruzdur. Cünkü taarruzda hareket vardır, fiil vardır ve bunun neticesini almak lâzımdır. Ancak şu da var ki müdafaasına veya taarruz imkânlarına hâkim olan şef istediği zaman ve istediği yerden taarruz edecektir.

(Daha var)

Polonya neden mağlûp oldu?

Almanya, garp cephesinde başka metodlar kullanmak zaruretinde

Daily Telegraph'ın askerî muhabiri yazıyor:

"Polonyada, Varşovanın kahramanca müdafaası istisna edilmek üzere, her günkü askerî harekâtı tefsire ihtiyaç yoktur. Şimdiki halde Almanya ile Rusya arasındaki siyasî mesele, daha çok enteresandır. Bu itibarla son haftalarda geçmiş olan askerî harekâta bir göz atabiliriz.

Polonyanın süratle mağlûbiyetini neye atfedebiliriz? Sayanı itimat membalardan gelen haberlere göre, bu mağlûbiyet, iki tarafın hava kuvvetleri arasındaki müsavatsızlıktan ileri gelmiştir. Başlangıçtan itibaren ve gittikçe daha ziyade artarak, Almanlar havada üstünlük temin etmişlerdi.

Büyük mikyasta faik piyade ve ağır top kuvvetleri ve mühim miktarda mücehhez motörlü vesaitle hücuma uğrayan Polonyalılarm, stratejik bakımdan zayıf ve müdafaa için çok iyi organize edilmemiş olan bu saflarından ricat etmeleri önüne geçilemez bir zaruretti. Fakat vaziyet bundan ibaret kalsaydı, modern silâhla ın alıkoyucu kudreti, bilhassa makineli tüfekler, ricat hareketinin mümkün olduğu kadar yavaş ve feci zayiata meydan vermeksizin yapılmasını intaç edecekti. Fakat Almanların hava üstünlüğü usulü dairesinde bir ricat yapmağı imkânsız kıldı.

Hava silâhı, her şeyin fevkinde olarak bir takip silâhıdır. Eğer hava kuvvetinin harekâtı, müdafi vaziyetindekilerin hava kuvvetlerile sektedar edilmezse ve ricat eden ordu dahi tayyare dafi topları bakımından iyi teçhiz edilmemisse orduyu bozguna uğratır ve biribiri ardınca geciktirici mevziler organize etmesini imkânsız kılar...

Bu bakımdan hatıra gelebilir: Hava kuvveti garp cephesinde ne gibi imkânları haizdir; ne suretle tesir yapabilir? Bence pek az... Zira her iki taraf için tam bir hava üstünlüğü temin etmeğe imkân görünmüyor ve her iki taraf ta tayyare dafi toplarından yana çok kuvvetlidir.

Bundan başka, her iki taraf ta stratejik bakımdan kuvvetli mevzilere sahiptir ve müdafaa için fevkalâde iyi organize edilmiştir. Eğer ricat vukua gelirse, bu ricat kısa ve önceden hazırlanmış sağlam mevzilere doğru olacaktır. Bu itibarla bir takip silâhı olarak, tayyareler için garp cephesinde pek az fırsat mevcuttur.

Bittabi bu, hava kuvvetinin ehemmiyetini kaybettiği manasına gelmez. Her ne kadar İspanyada müstahkem mevkiler üzerine yapılan bombardımanların tesiri, olduğundan daha fazla gösteriliyorsa da, hava kuvvetinin bir çok diğer rolleri vardır. Hava bombardımanı hiç bir zaman ağır top kuvvetini geçemez. Fakat ağır top tesirini itmam ve tevsi eder. Mukabil hücum için hazırlanan askerler üzerine saldırmak, ileri harekât yapan askerler üzerine alçaktan saldırmalar, ağır topların erişemediği hedeflere saldırmak ve düşman muvasala hatlarını tehlike ve müşkülât içinde bırakmak, muhtelif istikşaf vazifelerile birlikte garp cephesinde tayyarelerin göreceği mühim işlerdir.

Fransızlar garp cephesindeki vaziyeti "stratejik bir bekleme,, olarak tavsif ediyorlar. Ya bir hücum yapmak veya hücuma karşı koymak için yapılan hazırlıkları ifade eden bu tavsife ilâve edilecek çok söz yoktur...

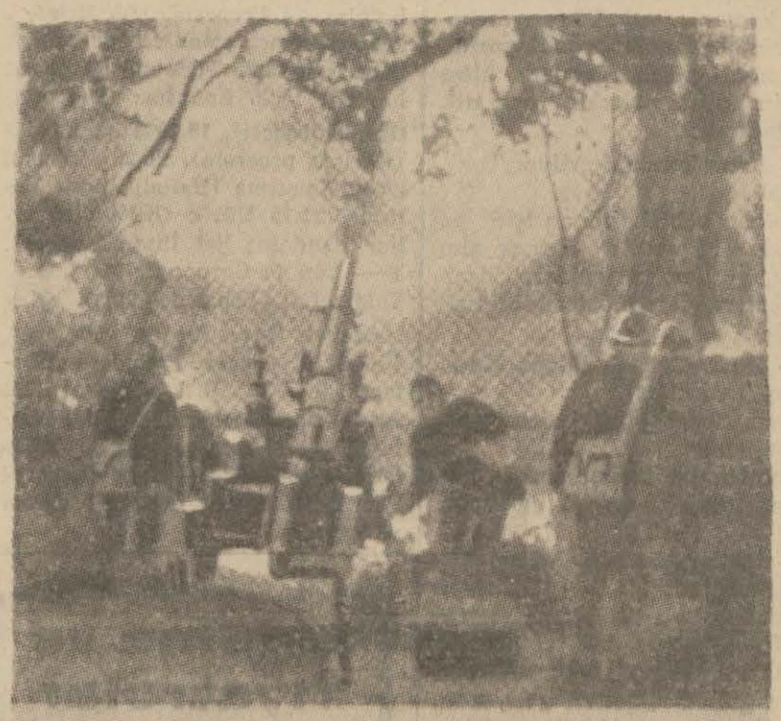

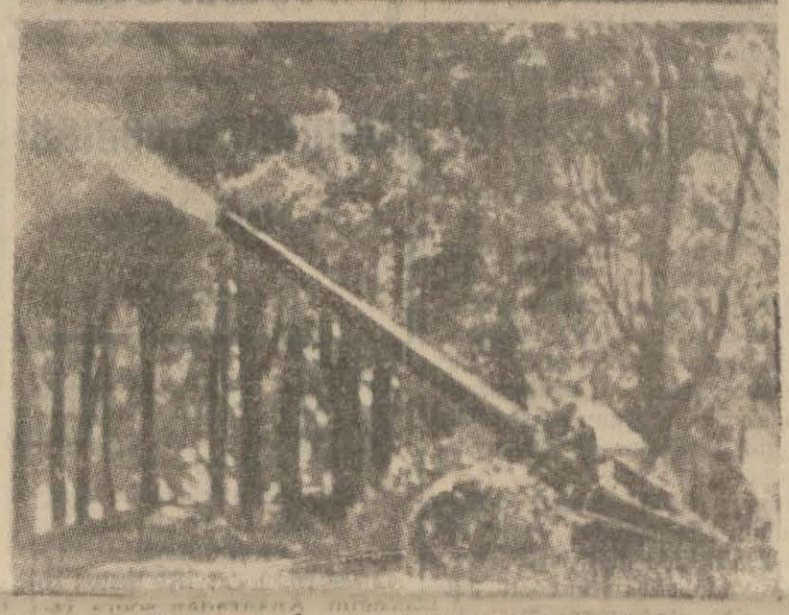

Garp cephesinde Zigfrid hattında faaliyet

Tarih kurumunun yaptırdığı hafriyatta neler çıktı?

Ankara, 10 (A.A.) — Türk tarih kurumunun 1935 yılındanberi başladığı hafriyatlara bu yıl da dört yerde devam edilmiştir. Bunlardan birisi Çorum vilâyetinin Alacahöyük mevkiinde, diğeri Ankaranın Gölbaşı nahiyesine bağlı Karaoğlan höyüğünde, üçüncüsü Trakyada Vize ve Kırklareli höyüklerinde, dördüncüsü de Ankara içindeki Çankırı Kapı höyüğündedir. Çankırıkapı hafriyatı gelecek sene devam edilmek üzere tatil edilmiştir. Diğerleri bu ayın sonuna kadar devam edecektir. Ayrıca Ankara istasyonu civarında insa edilen Devlet Demiryolları İdare binasının temelleri kazılırken meydana çıkan ve milâttan sonra dördüncü asra ait olduğu tahmin olunan bir Bizans mezarı aynen yerinden kaldırılarak Çankırıkapı hafriyatı sahasında restore edilmiştir. Bu mezar bilhassa insa tarzı ve duvarlarındaki renkli freskleriyle orijinal ve kıymetli bir eserdir.

Alacahöyük hafrivatı bu sene de geçen yıllarda olduğu gibi arkeoloji ve tarih ilmine yepyeni, orijinal ve bilhassa maddî ve manevî kıymetine paha biçilmez eserler vermistir. Bu eserler milâttan önce üçüncü bin yıla tekabul eden ve arkeoloğların bakır devri dedikleri devre ait olup dokuz metre derinlikten çıkmaktadır. Bu derinlikte meydana çıkan ve bir hükümdar ailesine mensup olması çok muhtemel bulunan bir kadın ve bir erkek mezarında:

Yedi altın kap, iki altın diadem, altın başları, iki altın bilezik, altın saplı taş topuz, gümüş saplı altın topuz, gayet sanatkârane işlenmiş altın iğneler, akik tanelerle karışık altın kolye, fındık cesametinde tanelerle yapılı altın kolye, gümüş hançer, altın saplı diğer hançer, iki madenî tarak, altın kaplamalı gümüş kaşık, altı adet muhtelif şekillerde gümüş kaplar, eklektron kakmalı iki boğa heykeli, ortasında geyik bulunan üç gümüş kursu, hendesî metifli diğer kurslar, üzeri yılan kabartma tezyinatlı bir büyük gümüş kap, muhtelif kesici silâhlar, Bereket ilâhesini temsil eden iki figürin bulunmuştur. Figürinlerden biri bakırdan, diğerinin vücudu gümüşten, gözleri kıymetli taştan, küpe ve memeliği, ayaklıkları altındandır. Bilhassa figürin emsalsiz bir sanat eseridir.

Üst tabakalarda yeni ve orta Eti devirlerine ait iki büyük mabet ile üç muhtelif Eti devrine tekabul eden surlar meydana çıkarılmıştır.

Kurumun bütün hafriyatları münhasıran Türk mütehassısları tarafından yapılmaktadır.

Bu eserler Türk tarih kurumunun bugünkü umumî heyet ictimaında kurum azalarının tetkikine arzedilmiştir.

Nazi partisinde tasfiye yapılacağı rivayetleri

İngilizce Daily Sketch gazetesinde okunmustur:

"Berlindeki bitaraf diplomatik mahafilin öğrendiğine göre Mareşal Göring, nazi partisinde yeni bir tasfiyeye hazırlanmaktadır. Bu tasfiye, Rus — Alman sulh teklifleri İngiltere Fransa tarafından resmen reddolunduğu takdirde yapılacaktır,

Tasfiyeden partinin 60 kadar azası müteessir olacaktır ki bunlardan çoğu, nazilerin Rusyava yaklasmasını hoş görmiyen ve bu hareketin binnetice Almanyanın parçalanmasına sebep olacağından endişe eden kimselerdir..,

Solfej ve Koro dersleri

Beyoğlu halkevinden:

Evimizde Solfej ve koro dersleri başlamıştır. Arzu edenlerin ikişer adet fotoğraflariyle müracaat eylemelerini rica ederiz.

Görüp düşündükçe

Sanatın kuvveti

Yabancı bir mecmuada bir resim gördüm. Milletlerin alın yazısını kara tahtadaki kargacık burgacık sanıp, süngerle silmeğe çalışan bir adam, kendi fotoğrafiyle karşı karşıya konulmuştu.

Resim, yaldızlı, geniş ve derin bir çerçeveyle kuşatılmış, salonun en itibarlı yerine asılmıştır.

Resmin yerdeki sahibi, yükseltteki fotoğrafına:

— Ne dersin? Bu gidişle halimiz ne olacak?

Diye soruyor:

Aldığı cevap şu:

— Hiç, beni indirecekler, seni asacaklar!

Bu kışacık cümleye sığdırılmış mana cihanını görünce, ürperdim. Tarihin bütün büyüklerini sanata değilse bile, sanata dost yapan korkudur. Zengin caizeler, inci ile doldurulan şair ağızları, altınla tartılan ressamlar, işledikleri mermer ağırlığınce çil dükalçe alan heykeltraşlar, zamanın büyüklerinden galiba hep bu korkunun bacını aldılar.

Müstebidi ilimden, fenden çok sanata düşman eden de, yine sanattaki müthiş kuvvettir.

Rivayet ederler, ki Gazneli Mahmut, Firdevsiyi affedip hakkını bol bol ödedikten sonra da o meşhur hicviyenin tesirinden kurtulamamış. Zaman zaman hatırlar, utançla yüzü tutuşur, ecel terleri dökermiş.

Sanatkârın zekâsı, kâh güneş gibi ısıtır, feyz ve renk verir, kâh şimşek gibi göz kamaştırır, gururu çarpar, kibri kömürleştirerek maskara eder.

Sansür, hisar değil, tahta perdedir. Zaten şimşeği duvarla hapsetmeğe çalışmak da bir başka türlü âcz, bir başka türlü gülünçlük olur.

Romanın cellât kayseri, meşhur hatibin kafasını kesmekle kanmamış, dilini de sökerek duvara çiviletmiş ve altına:

"Hadi engerek, yine tısla bakalım!"

satırını yazdırmıştı.

Bu hareket, mabut kayserin bir tek dil karşısındaki telâş ve korkusundan başka neyi gösterir?..

Son çağın silâhları arasına karışan "propaganda" yaylımı da sanatın seferberliği değil mi ki?..

FAKKI SÜHA GEZGİN

...aziantepte

...evi hoparlör tesisatı yaptı

...ntep, (Hususî) — Hal... köycülük şubesi 1 teş...el pazar günü Batal kö... bir gezi tertip etmiştir. ...ide halkevi şubeleri mü...erile beraber şehrimize ...afya tetkikleri için gel... ...an Adana müzesi müdürü ...alman Yalgın ve Buda... ...etnografya müzesi türki...mı şefi doktor Âlim Can da bulunmuşlardır.

...de köylü ile konuşulmuş, ...al yapılmış, ihtiyaçları...esbitine çalışılmıştır. Bu ...köyün tarihî, coğrafî, zi...ültürel durumu hakkın...miş malûmat toplanmış...

...allı köylüler halkevi genç...n bu ziyaretini sevinç ve ...uniyetle karşılamışlar, ...k köylerine gidilmesini ri...mişlerdir. Bu gezi bilhassa ...r ve etnografya bakımın...ok verimli olmuştur.

...er taraftan halkevince ...mızı dünya haberlerinden ...nde haberdar etmek, hal... konferanslarını daha ge...lçüde halk arasında yay... için şehirde umumî hopar...esisatı yapılacaktır. ...iş için halkevine belediye ...ususî muhasebece icap e...yardım yapılacaktır. ...apılan projeye göre şehrin ...yerine, Cumhurivet meyda...al civarı, belediye meydan... Saraküstü ve Tabakhane... ...oparlör konacak; halke...en yapılan neşriyat bura... ...an halk tarafından dinlenile...ir. ...esisat yakında münakasaya ...ulacaktır.

Bir çocuk çikolaladan zehirlendi

Adliye fabrika aleyhinde takibat yapıyor

Gölcükte oturan ve geçenlerde Kasımpaşaya misafirliğe gelen amele Yaşarın beş yaşındaki oğlu Nebi dün sabah beş kuruşluk bir çikolata alıp yemiş, az sonra simsiyah kesilerek sancılar içinde kıvranmağa başlamıştır.

Çocuk, hemen Şişli Etfal hastahanesine kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır. Çocuğun çikolatadan zehirlendiği anlaşılmış, midesi yıkanmış, çıkan su tıbbiâdlî tahlilhanesine gönderilmiştir.

Çikolata fabrikası aleyhine müddeiumumilik tarafından takibata girişilmiştir.

Bir deniz kazası

Evvelki gün çıkan anî fırtınada denizlerde muhtelif kazalar olmuştur.

Darıca ile Eskihisar arasında bir sandal dalgalarla devrilmiş, içinde bulunan iki kişi inhisarlar idaresinin dört numaralı motörü tarafından kurtarılmıştır. Kazazedelerin hüviyeti alâkadarlara bildirilmiştir.

Petrol araştırmaları

Adana, — Bir müddettenberi yapılan petrol araştırmaların 4.000 metreden asağıya inildiği takdirde ümitli bir vaziyete tesadüf olunacağı anlaşıldığından bugünlerde, büyük sondajlar yapılacak ve celbedilmiş olan büyük sondaj tesisatı ilk defa burada kullanılacaktır.

Sondaj şehrimize 11 kilometre mesafede Hoca Ali mevkiinde yapılacaktır.

Mütehassıs Cevdet Eyüp şehrimize gelecektir.

Galip Pekel Erbaada

Erbaa, (Vakıt) — Vilâyetimiz mebuslarmdan Galip Pekel şehrimize gelmiş, Partide misafir edilerek gece belediye meclisi azalariyle hasbıhalde bulunmuştur.

Üniversitede pasif korunma teşkilâtı

Talebe talimatnamenin tam mânasiyle tatbikine hazırlanıyor

Okullarda olduğu gibi üniversitede de zehirli gazlardan korunmak üzere pasif teşkilât yapılmaktadır. Üniversite talebesi bilâistisna maske almağa karar vermişlerdir. Bundan başka üniversite etrafında siperler de açılacaktır. Talebe, siperleri müşterek bir faaliyetle açmağa hazırlanmaktadır. Üniversitede verilecek olan serbest konferanslardan birincisinin pasif korunma mevzuu üzerinde verilmesi için rektörlük hazırlıklara başlamıştır.

Yüksek Mühendis Okulu teşkilâtı genişliyor

Mühendis okulu teşkilâtı üzerinde Nafıa Bakanlığı tetkikler yapmaktadır. Geçen yıla kadar beş yıl üzerinden tedrisat yapan mühendis okulu, bu ders yılı başından itibaren altı yıla çıkarılmıştır. İlk sınıfta olan ve dönmüş talebelerin ikinci sınıf talebesi addedilmeleri hususunda tetkikler yapılmaktadır.

Mühendis okuluna girmek üzere müracaat eden talebe 300 den fazladır. Avrupadan gelen talebelerin ekserisi mühendis okuluna kaydedilmektedirler.

Bir eroin müptelâsı pencereden düştü

Eroine müptelâ olduğundan tıbbiâdlide müşahede altına alınan Ali kızı Müyesser, dün sabah müşahedehanedeki odasının penceresinden bahçeye bakarken müvazenesini kaybetmiş, 10 metre yükseklikten yere düşmüştür.

Müyesser düşme sonunda hurdahaş olarak ölmüş, cesedi otopsi yapılmak üzere tıbbiâdilde alakonulmuştur.

— 26 —

— Ben bunu sizin gibi misafirlerime ikram olsun diye yapıyordum. Sizlere gûya benim evim de değil de, şık bir umumî yerde çay içtiğiniz hissini vermek istiyordum.

O zamana kadar hiç bir şey söylememiş olan bir adam söze karıştı:

— O zaman ben de Volter lisesine gidiyordum.

— Hayır, Volter lisesi değil, Luilögran lisesi.

— Hayır, ben Volter lisesi diyorum.

— Ben de hayır, Luilögran lisesi diye iddia ediyorum.

Aradaki dostlardan biri hakem rolü aldı:

— Evet, Triplisekin hakkı var. Sen o zaman Luilögran lisesinde idin.

Operatör Titoya döndü:

— Görüyorsun ya, zavallı adam ne hale gelmiş? Hafızasını tamamen kaybetmitşir.

Tito sordu:

— Bu kokainden mi oldu?

Operatör cevap verdi:

— Hayır, morfinden.

Bu zavallı adam bir müddet hareketsiz durdu. Ağzı açık, gözleri sanki yerdeki halının bir noktası üzerinde takılmış kalmış gibi mütehayyir bekledi. Sonra frakın iç cebinden bir madenî kutu çıkardı. Ve pantolonunun üzerinden baldırına bir iğne sapladı. Bir dakika sonra birdenbire büyük bir neşe içinde haykırdı:

— Evet, evet! Tamamen haklınız var! Ben bütün tahsilimi Luilögran lisesinde yapmıştım. Bizim Müthiş İvan isminde bir hocamız vardı. Ben onun talebesiydim.

Kelebekler eterin tesiri altında sersemlemiş bir halde havada şuraya, buraya gittikten sonra salonun döşemesi üzerine düşüyorlar, bayılıyorlar, can veriyorlardı. Bunlardan biri danseden lerin ayakları altında ezildi. Bir diğeri sanki kanatlarının rengini bir çiy damlası üzerine aksettirmek istermiş gibi bir çiçeğe kondu, orada öldü. Kanatları bembeyaz bir üçüncü kelebek geldi, cigaralığın kenarına kondu.

Ermenî güzeli Katalan küçük parmağını içki kadehine batırdı, bu kelebeğin üzerine bir damla döktü, zavallı hayvan bu damlanın tesiri altında birdenbire yıldırımla vurulmuş gibi oldu.

Bunu gören sarı saçlı kadın bağırdı:

— Hayır, hayır, Katalan! Bu merhametsizce bir işkencedir!

Bu zalimane bir harekettir. Sen delisin! Sen hayvanlara fenalık etmekten zevkalan bir insansın!"

Kadının sesi hırçın, asabi idi.. Gözleri dumanlanmıştır. Parmakları tekallüs etmişti. Sanki birisini kollarından yakalamak ister gibi bir vaziyet almıştı...

Keman ise can çekişir gibi bir ses çıkarıyordu. Sarışın saçlı kadın yüzüstü yere düştü. Nevmidane bir aksenin tesiri ile kıvranıyordu. Ermeni güzeli operatörün elindeki kokain kutusunu aldı, gözleri dehşet içinde, alnı tekallüs etmiş bir halde:

— İnsafsız! İnsafsız!"

Diye bağıran kadının şişkin burun deliklerine beyaz kokain tozunu doldurdu.

Tito Arnodi yerinden kalktı. Salonun döşemesindeki yarı açık bulunan kapaklı deliğe baktı. Aşağıda ne çalgıcı, ne de keman görünmüyordu. Yalnız zaman zaman kemanın telleri ara sıra beyaz bir çizgi halinde parlayordu.

Ermeni güzeli Katalan altın kokain kutusunu tekrar operatöre uzatarak:

— Artık kendine geliyor."

Dedi.

Kokain zehiri bir an için bu kadına şifa verdi: Kırışık alnı açıldı, gerilen parmakları düzeldi, gözleri âdeta müsterih bir mana aldı.

— Benim güzel, küçük Katalanım, beni affet!"

Dedi. Sonra gözlerinden yaşlar boşandı.

Katalan bu kadını çıplak kolları arasına aldı ve yanına oturttu:

— Benim küçücük kedim! Ağlama! Gülme!"

Katalan bu kadınların uğradıkları nöbetleri pek iyi biliyordu. O biliyordu ki ağlamalardan sonra gülme nöbetleri geliyordu, bu gülmeler en şiddetli yeislerden daha ıstırap verici idi. Bu kadın, bütün mevcudiyeti ile ağlayor ve gülüyordu. Onun ağlayışları ve gülüşleri görenleri korkutuyor ve iğrendiriyordu.

Uyuyan adam uykusunda devam ediyordu.

Astronom bir gül demeti aldı, bunu eter içerisine daldırdı, derin bir ihtiras ile kokladı, gözlerini bu demete dikerek müstağrak bir halde öylece kaldı. Yere uzanmış olan sol ayağı sanki bir elektrik cereyanı tatbik edilmiş gibi ihtilaçlar ile sarsılıyordu.

Mumy galerisi denilen adamlar sükût içindeydiler. Operatör hâlâ kendisinde kâfi derecede enerji ve muhakeme kuvveti bulunduğunu göstermek için ressama bir şeyler söylemek istedi:

— Ben görüyorum ki Van Dongen'de biraz Norveçli bir hal var. Benim fikrimce o lüzumundan fazla serüz kullanıyor ve plânlarının tertibinde perspektliv yok. Sen buna ne dersin?"

Ressam cevap verdi:

— Aziz doktor, ben derim ki arteryozkloroz'un son tedavi usulü fevkalâde güzeldir: Hastanın kulağına at rognonu aşılamak ve gözlerini kaynar vitriyol buğusuna tutmak. Fakat benim fikrimce amudüfikariye klorat dö potas şırınga etmek ve buna biraz da ipekakuana ilâve eylemek muvafık olur.

Operatör:

— Yahu, bu saçmalar nedir? Sen delirdin mi yoksa?"

Diye kahkahaları salıverdi.

— Siz bana resimden bahsettiniz. Ben de size bilmukabele tıbba ait bir tedavi usulünden bahsediyorum."

(Daha var)

RADYO

11 - 10 - 39 Çarşamba

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans, ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (Pl.), 13,30 - 14 Müzik (Küçük orkestra - Şef Necip Aşkın), 1 — Franz Lehar: "Tarla Kuşunun Öttüğü Yer" isimli operetten, 2 — Fereire: "Ay - Ay - Ay, 3 — Ganglberger: Küçük Toplantı (Revü - entermezzosu) 4 — iBzet, Arleziyen, Suit No. 1 A. Prelude B. Menuetto, C. Adagietto, D. Carillon, 5 — Micheli: İspanyol Serenadı, 6 — Tschaikovsky Romans, 7 — Czernik: Rakseden Kalpler. 18 Program, 18,5 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği (Fasıl heyeti), 19,25 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 19,40 Türk müziği (Karışık program), 20,20 Temsil, 20,50 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21,10 Müzik (Riyaseticum - hur Bandosu: Şef İhsan Kunçer), 1 — Von F. Gornnupf: Marş, 2 — Valdteufel: Espana (Vals), 3 — Massenet: Ouverture du "Deluge", 4 — Saint - Saens: Prelude du "Deluge", 5 — G. Bizet: Carmen. 22 Ajans, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo, nukut borsası (fiyat), 22,20 Serbest saat. 22,30 Müzik (Cazbant Pl.), 23,25 - 23,30 Yarınki program ve kapanış.

Sinema ve Tiyatrolar

Alemdar Sineması

Aşka Veda

Uçurum

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
20.30 da: Romeo - Jülyet

Komedi kısmı gündüz 14 te
Çocuk Tiyatrosu
KELOĞLAN
Gece 20.30 da: İKİ KERE İKİ

RAŞİT RİZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU
Bu gece Bakırköy Miltiyadi sinemasında: *Kaynanam*

Halk Opereti
Bu akşam 9 da (Bu hesapta yoktu) Yakında: (Kadınların beğendiği). M. Yesari

Askerlik ilânı

Beşiktaş Askerlik Şubesinden:

Deniz sınıfına ayrılmış ve her hangi bir sebeple henüz askere sevkedilmemiş deniz eratı 14 Birinciteşrin 1939 günü sevkedileceklerinden bu günde şube merkezinde bulunmaları ve bedel verecek olanların 14 Birinciteşrin cuma günü akşamına kadar bedellerini vermiş olmaları ve bugünden sonra bedel alınmıyacağı ilân olunur.

Yazan: Pearl Buck, Çeviren: İbrahim Hoyi

— 102 —

İşte bu alışmadığı, bilmediği tedirginlikten, ve rahatı kaçtığından dolayı Lotüs kızdıkça kızıyor ve gitgide büsbütün çekilmez bir hal alıyordu.

Vang Lung, karısının sinirliliği yüzünden günlerce onun avlusuna uğramadı. Kendi kendisine, neredeyse canım bu çeker!.. diye düşünürek bekle - meğe karar verdi. Fakat aynı zamanda uçuk benizli, genç ve güzel kızı, umduğundan fazla kurdu durdu.

Arkasından, sanki evdeki kadınların bütün uçarılıkları derdi, gailesi yetmiyormuş gibi, bir de Vang Lung'un en küçük oğlunun meselesi patlak verdi. Delikanlı o ana kadar o kadar dilsiz ve sessiz, geç okumaya başladığı kitaplarile o derece meşgul görünmüştü ki, hiç kimse onu bir köpek gibi peşi sıra gelen yaşlı bir hoca ile, koltuğunda daima kitapları olduğu halde dolaşan, kamış gibi hafif, ince bir delikanlı olmaktan başka bir şekilde telâkki etmiş değildi.

Fakat, delikanlı, askerler evlerini istilâ ettiği zaman onlarla haşır ve neşir olmuş, onların ballandıra ballandıra anlattıkları, muharebe, yağma ve vuruşma, çatışma hikâyelerini ağzını açmaksızın lâkin derin bir vecd ile dinlemişti. Onun üzerine hocasından romanlar, üç krallık masallarını, eski zamanlarda Svay gölü taraflarında yaşamış olan haramilerin hikâyelerini bulup getirmesini rica etmiş, bunları okumuş, ve kafası bin bir türlü masallar, hulyalarla dolmuştu.

Ve, işte bu oğlan babasına gelip:

— Ben ne yapacağımı biliyorum. Bir asker olacak, ve harplere gideceğim!.. dedi.

Vang Lung bunu duyunca, başına gelenlerin en fenasına, en sunturlusuna çattığını esefle düşündü ve gürleyerek bağırdı:

— Bu ne deliliktir?.. Oğullarımdan hiç rahat yüzü görmiyecek miyim, yahu!.. dedi ve oğluna çıkıştı. Fakat delikanlının kapkara kaşlarının çatılarak düz bir çizgi haline geldiğini görünce aşağıdan aldı. Nazik ve mülâyim davranmaya çalıştı:

— Oğlum, eskidenberi derler ki, bir çivi yapmak için iyi demir kullanılmaz, ne de iyi bir insan asker olmaz. Sen ise benim en küçük oğlumsun, en iyi küçük oğlumsun. Eğer sen de harplerde şurada burada dolaşacak olursan, geceleri ben nasıl uyuyabilirim.. dedi.

Fakat çocuk kararını vermişti. Babasına baktı. Kaşlarını eğerek sadece:

— Gideceğim!.. dedi.

O zaman Vang Lung oğlunun fikrini çelmek istedi, ve:

— Şimdi hangi mektebe istersen git. Sonra ben seni cenuptaki büyük mekteplere, hattâ garip, meraklı şeyler öğrenesin diye de bir ecnebi mektebine yollayacağım. Asker olmazsan, gönlünün çektiği, dilediği yerlerde okuyabilirsin. Benim gibi, gümüş parası ve toprağı olan benim gibi bir insan için, bir asker evlâda malik bulunmak ayıptır, şerefsizliktir... dedi.

Oğlunun daha hâlâ konuşmadığını, sessiz sadasız durduğunu görünce kandırmaya devam etti:

— Söyle ihtiyar babana, bakayım.. Neden asker olmak istiyorsun?.

O zaman çocuk, kaşlarının altındaki gözleri parlayarak derhal cevap verdi:

— Şimdiye kadar aslâ işitme diğimiz, bir harp, şimdiye kadar aslâ vpkua gelmemiş olan bir ihtilâl, bir muharebe, bir vuruşma olacak ve toprağımız hürriyete kavuşacak.

Vang Lung oğlunun bu sözlerini, hiç bir oğlunda duçar olmadığı kadar engin bir hayretle dinledi, ve şaşkın şaşkın:

— Bu safsatalar da ne demek oluyormuş. Anlamadım.. dedi. Toprağımız esasen hürdür. Bütün arazimiz serbesttir. Her kime istersem kiralıyor, ve buralardan epey gümüş paralar ve bereketli buğdaylar alıyorum. Siz de bu sayede besleniyor, yiyor içiyor ve giyiniyorsunuz. Ve malik olduğunuz hürriyeten daha başka ne gibi bir şey istiyorsunuz, anlayamıyorum.

Fakat çocuk sadece acı acı mırıldanmakla mukabele etti:

— Sen anlamazsın, sen çok ihtiyarsın, hiç bir şeyi anlamazsın..

Vang Lung düşündü, taşındı ve oğluna baktı. Onun ıztırapla kıvranan yüzünü gördü. Kendi kendisine:

— Bu oğluma her şeyi, hattâ hayatımı bile verdim. Benden her istediği şeyi aldı. Topraktan ayrılmasına razı oldum. O kadar ki, benden sonra toprağa bakacak bir oğlum yok. Ailem de iki tane okumuş varken, lüzumu olmadığı halde ona yazma okuma öğrettim.. diye düşündü. Sonra yine çocuğuna bakmaya devam ederek, içinden:

— Bu çocuk benden her şeye nail oldu.. dedi.

Oğluna tekrar dikkatle ve bu sefer de yakından baktı, ve onun, gençliğinden kamış gibi ince, zayıf olmasına rağmen daha şimdiden serpilmiş bulunduğuna ve uzun boylu bir adam haline geldiğini gördü. Çocukta, şehvet ârazı görmediği için, ummayarak ve şüphe ile, yarı işitilir bir sesle mırıldandı:

— İhtimal ki, bir şey daha istemek ihtiyacındadır. Sonra yüksek sesle ve ağır ağır:

— Seni yakında evlendiririz öyle ise oğlum!.. dedi.

Çocuk ağır çatık kaşlarının altından haşımla babasına baklar ve vakarla cevap verdi:

— O halde, artık kaçmak vacip oldu.. dedi. Zira büyük ağabeyim gibi, kadın benim her derdime yarayan bir nesne değildir.

Vang Lung yanılmış olduğunu derhal anladı, onun için kendisini mazur göstermek için atıldı:

— Hayır.. hayır.. Seni evlendirecek değiliz. Fakat demek istedim ki, arzuladığın bir şey falan varsa...

Delikanlı, kollarını göğsünde çaprazlayarak azametli bakışlar ve vavakla cevap verdi:

— Ben alelâde bir delikanlı değilim. Benim — kendime göre — hulyalarım var. Ben zafer, muvaffakıyet istiyorum. Her yerde kadın bulunur. Ve sonra sanki unutmuş olduğu bir şeyi hatırlamış gibi, mağrur edayı terkedip, kollarını göğsünde çözerek, mutat sesile devam etti:

— Hem bizim evdeki kadar çirkin bir esir kafilesi aslâ görülmemiştir. Alâkadar olmasaydım bile — ki değilim — dairelerdeki kadına hizmetten küçük uçuk benizli kızlar maada avlularda tek bir güzel yok, belki.. dedi.

O zaman Vang Lung oğlunun Armut goncasından bahsettiğini anladı ve garip bir kıskançlıkla vuruldu. Kendisini oldukça ğundan fazla yaşlı, ihtiyar hissetti. Bir kendisinin aksaçlı ve kalın gövdesi, göbeği ile ihtiyar haline, bir de genç ve rin endamlı olan oğluna ve o anda, çocuğuyla artık ba oğul mesabesinde değil biri yaşlı diğeri genç iki adam gibi karşı karşıya durduklarını anladı, ve hiddetle:

— Bana bak.. Esirlere dokunma!.. Evimde genç efendilerin yaptıkları kepazelikleri görmek istemem. Bizler, sözü düzgün sapına kadar konuşarak adamıyız. Köylüyüz, ve vimizde bu gibi şeylere müsade etmeyiz!.. dedi.

Bunun üzerine oğlan gözlerini açtı, kalın kaşlarını kaldırdı, omuzlarını silkti ve babasına:

— Bundan ilk önce sen bahsettin.. diye cevap verdi ve arkasına dönerek uzaklaştı.

Vang Lung da odasında, masanın başında yalnız başına kalıp turdu, ve kendisini kupkuru ve yalnız hissetti. Kendi kendisine mırıldandı:

— Ooof!.. Evimin, hiç bir noktasında huzur, sükûn bulamıyor, rahat edemiyorum.. di. *(Daha var)*

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Kr.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
1 yıllık	900	1600 "

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere aylığa yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40; iç sayfalarda 50 kuruş; dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, klişeli renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

Ticarî Mahiyette Olmıyan Küçük İlânlar

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve, 90 defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Vakıf hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakıt Yurdu altında KEMALEDDİN İREN İlân Bürosu eliyle ilân kabul eder. *(Büronun telefonu: 20335)*

TUNA KIZI

44

Fakat Lö Mestriyenin bu araştırması, yalnızca araştırma bakımından hiçbir fayda vermedi. Domnikanın Karmen Sylvada olduğu kabul edildikten sonra o gün için çıplaklar plâjında bulunmamış olması ihtimalini de kabul etmek icap ediyordu.

Tam sekiz gün Lö Mestriye bu küçük kasabadan bu dünya cennetinden ayrılamadı. Bütün gazinoları, bütün dansingleri ve diğer bütün eğlence yerlerini teker teker dolaştı..

Birçok kereler resmi tekrar dikkatle tetkik etti. Artık fotoğraftaki grupu teşkil edenlerin hepsini teker teker tanıyordu., fakat plâjda bulların hiç birisine tesadüf etmemitşi. Bir kere de çamur banyolarında genç kızı aramağa karar verdi.

Her sabah erkenden oteli terkediyor, akasyalarla süslü dar yolu takiben, kadın erkek, çoluk çocuk birçok hastanın banyo almakta oldukları müesseseye doğru gidiyordu.

Kadınların çamur banyosu yaptıkları kısım bir bölme ile ayrılmıştı. Maamafih yoldan gelirken bu kısma da bir göz atmak ve içerde geçenleri görmek kabildi. Jan Lö Mestriye burada vücutlarını siyah çamurlara bulamış kadınların, vücutlarının her kısmını müsavi olarak güneşe verip kurutmak için yavaş yavaş döndüklerini gördü.

Böylece çamur her tarafta müsavi bir şekilde kuruduktan sonra bütün kadınlar göle doğru koşuyorlar, feryatlar çıkararak gülerek üzerlerindeki çamuru temizliyorlardı. Lö Mestriye zaman zaman suda oynaşan kadınların gittikçe daha temizlenen dolgun kalçalarını, beyaz sırtlarını, berrak boyunlarını görüyordu.

Fakat umumiyetle hastalıkla ahengini, intizamını kaybetmiş olan bu bazan zayıf bazan da şişman vücutlar arasında Lö Mestriye Domnikanın baş döndürücü hatlarını bulamamıştı, onun ince yüzüne tesadüf etmemişti.

Bunun üzerine tam ümitsizliğe düşeceği bir sırada Lö Mestriye bir kere de otel defterlerini gözden geçirmeği düşündü. Movilo otelinde bunu kolayca temin etti, diğer müesseselerde de bir arkadaşını aradığını ileri sürdü.

Romen halkının başlıca vazi - yetlerinden bir olan hüsnüniyet ve emniyetle kendisine otellerin defterleri teslim olundu. Lö Mestriye bizzat tetkik ettiği bu kayıtların hiç birinde erkek veya kadın olsun Taveresko ismine rast lamamıştı. Yalnızca bir gün şöyle alelâde bir aile pansiyonunun defterinde şu ismi gördü: Pavesko Florika...

Unutmamıştı.. Bu Kostantin Tavereskonun metresinin ismiydi. Domnika da Juboliyodan bu isimle geçmişti.

Bunun üzerine Lö Mestriye pansiyon sahibini elde etti. Filhakika Matmazel Pavesko yakın bir zamanda üç dört gün kadar bu pansiyonda kalmış idi.. Hizmetine bakan garson onun daha cenuba, hiç şüphesiz Balçık'da başka bir plâja gitmiş olduğunu bildiriyordu.

Lö Mestriye derhal Sinaiaya telefon etti ve Pol Tavereskoya üzerinde bulunduğu enteresan izden bahsettikten sonra derhal Balçık'a hareket edeceğini bildirdi..

Bu arada dostu Danyelin kat'î tesiri altında bulunan arkadaşının kendisine mülâki olmak üzere yola çıkmasına mani olmak için de bir hayli güçlük çekti..

Balçık'da Bulgar hududunda küçücük bir şehirdir. Karmen Sylva'ya hiç bir tren hattı ile bağlı değildir.

Fakat haftada iki kere işleyen otokarlar seyyahları bu küçük plâj şehrine taşımaktadır.

Bir sabah saat beşte Lö Mestriye bu otokarlardan birine biniyordu. Bu otokarlar muhakkak ki birinci sınıf konfora malik değildiler, esasen yollar da mükemmel olmaktan çok uzaktı.. Bazan toprak bir yol bulmak bile müşkül oluyordu. Fakat bu yola fevkalâde alışkın olan şoförler umumiyetle yolu bırakarak kestirme olarak tarlalardan gitmeği tercih ediyorlardı. Killi topraklarda o kadar çok çukurlar vardı, otokar öyle bir sallanıyordu ki, eğer zavallı bir kadını, tabir caiz ise, deniz tuttu. Bunun üzerine kendisine pencere kenarında bir yer verdiler, biçare hatun bütün yol boyunca midesini rahatsız edip başını döndüren şeyleri tarlalara serpti.

Birkaç küçük köy istisna edilirse yol tamamen bir çöl manzarası arzediyor, bu ümitsiz toprakta hiç bir şey yetişmez, bir nebat bitmez zannolunurdu.

Ara sıra alelâde korkuluksuz tahta bir köprü üzerinden, sonra köpürerek akan, sürüklediği hayvan leşleri üzerinde vahşi kuşların uçuştuğu küçük ırmaklar geçiyorlardı.

Kuyular pek seyrek idi. Bu kuyu başlarından birinde durdukları zaman Lö Mestriye köylü bir kadının, Türk usulü kadife ağır bir elbise giymiş, başına da kenarında altın işlemeler bulunan meşin bir başlık geçirmiş olduğunu gördü.

Otokarın soförü fransızca konusmasını bilivordu, Lö Mestriye şoföre hayretinden bahsetmeğe mani olamadı..

(Daha var)

Finlandiya heyeti Moskovada

(Baş tarafı 1 incide)

kide büyük bir vatanperverlik tezahürü vuku bulmuştur.

Telegraf gazetesinin muhabirine göre, elçiyi selâmlamak için binlerce halk istasyona gelmişti. Trenin hareketinden önce halk Luther'in eski "Allahımız sağlam bir kaledir" şarkısını söylemiştir.

Helsinki, 10 (A.A.) — Finlandiya efkârıumumiyesi, Moskovadaki murahhası Paasiviki'nin bu seyahatini ve aynı zamanda seferberlik tedbirlerini büyük bir alâka ile takip etmektedir. Memleket, Finlandiya hükûmetinin takip ettiği metin hattı hareketi memnuniyetle karşılamaktadır. Mesul mahfillerde beyan edildiğine göre, Finlandiyanın mutlak hâkimiyeti ile telif edilemiyecek bir anlaşmanın Sovyetlerle akdine imkân yoktur.

FİNLANDİYA HEYETİ DİĞER BALTIK DEVLETLERİ GİBİ HAREKET ETMİYECEK

Stokholm, 10 (A.A.) — Reuter:

İsveç gazetelerinin Helsinki muhabirleri tarafından gönderilen telgraflardan alınan intibaa göre, Moskovadaki Finlandiya murahhası Pasikivi, Moskovada bulunan diğer Baltık devletleri murahhasları gibi hareket etmiyecektir.

Svenka Bladet gazetesi muhabirinin yazdığına göre Finlandiya hükümeti, şimaldeki bitaraf devletler bloku içindeki taahhütlerine muhalif herhangi bir teklifi kabul etmiyecektir.

Öğrenildiğine göre Finlandiya hariciye nazırı B. Erkko, bir mülâkat esnasında şu beyanatta bulunmuştur:

— Moskovadaki Finlandiya murahhası Paasikivi, yalnız Sovyetlerin arzularını kaydetmek maksadiyle Moskovada bulunuyor. Fakat bu arzular ne olursa olsun bizim vaziyetimiz sarihtir. Biz, şimal devletlerinin kabul ettiği bitaraflık siyasetine sadıkız. Kimseyi tehdit etmiyoruz. Kimseden de bir menfaat temini niyetinde değiliz. Herhangi büyük bir devlet veyahut devletler grupu yanında mevki almak da istemiyoruz."

ŞİMAL MEMLEKETLERİ TEHLİKEDE

Helsinki, Reuter:

Bütün Finlandiya matbuatı, bir İsveç gazetesinde intişar eden aşağıdaki beyanatı neşretmektedir:

"Finlandiyayı tehdit edecek her tehlike bütün şimal memleketlerini de tehdit etmiş olacaktır."

Gazeteler, Finlandiyanın bitaraflığını muhafaza hususundaki azim ve kararını mevzuubahis ederek küçük hükûmetlerin ancak bu suretle mevcudiyetlerini muhafaza edebileceklerini yazmaktadırlar.

Kuanas, 10 (A.A.) — Litvanyanın Sovyetler Birliğinin emrine inkiyat etmesine mukabil Vilna'yı aldığını halka ilân etmek için Moskova müzakerelerinin neticesi endişe ile beklenmektedir.

Diğer cihetten Baltık memleketlerinde ikamet eden İskandinavyalılar vakayiin süratle birbirini takip etmesi karşısında memleketlerine dönmeğe karar vermişlerdir.

Letonyada bulunan 135 İskandinavyalı dün derhal hareket karar vermiştir. Rigada arzu edenleri nakletmek üzere bir Danimarka vapurunun gelmesi beklenmektedir. Letonyada kalacak olanlar mühim işleri dolayısile ayrılamıyacak olanlardır.

LİTVANYA SOVYETLERİN TALEPLERİNİ KABUL ETTİ

Londra, 10 (A.A.) — Kaunas'dan emin bir membadan verilen haberlere göre Litvanya hükûmeti Sovyetlerin taleplerini kabul etmiştir. Sovyetler Birliği bu memleketten de Estonya ve Letonyadan talep ettiği şeyleri istemiştir. Söylendiğine göre Litvanya kendi toprakları üzerinde Sovyetlerin deniz ve hava üsleri tesis etmelerini kabul etmiştir.

Diğer cihetten söylendiğine göre Vilna Litvanyaya terkedilmiş ise de bu şehirde Sovyet kıtaları bulunacaktır. Pek yakında belki de bu akşam iki devlet arasında bir mütekabil yardım paktı imza edilecektir.

62 BİN ALMAN LİTVANYADAN AYRILIYOR

Zürih, 10 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Baltıkta arazi sahibi olan 62 bin Alman baronu Litvanyayı terketmek üzere bulunmaktadır. Bu 30 bin baron Estonyadan hareket edecektir. Bu baronlar arazilerini terketmek mecburiyetinde kaldıklarından dolayı müteessirdirler ve Hitlerin şarkî Avrupada Almanyanın vazifesini unuttuğunu söylemektedirler.

LETONYA HARİCİYE NAZIRININ BEYANATI

Riga, 10 (A.A.) — Letonya nazırı Munters, Rus — Leton karşılıklı yardım paktı hakkında gazetecilere yaptığı beyanatta demiştir ki:

Son beş hafta içinde Avrupanın hayatı temelinden değişmiştir. En büyük değişiklik şarkta olmuştur. Polonya ortadan kalkmış ve Almanya ile Sovyetler Birliği arasında dostluk aktedilmiştir. Bu suretle Baltık devletleri yeni meselelerin ortaya çıkmasını mucip olan yeni bir vaziyete düşmüşlerdir.

Baltık devletlerinin ortaya çıkması Versay muahedesile doğrudan doğruya alâkadar olmamakla beraber, harp sonrası vaziyetinin tadili icap eylemektedir. Rusyanın Avrupada uzak memleketlere ancak üç noktadan çıkış noktası vardır. Bunlardan biri şimalde Akdenizden, diğeri cenupta Karadenizden ve üçüncüsü de Baltıkta Leningrat limanımdandır. Leningrat limanı askerî bakımdan gayrimüsait bir vaziyettedir ve kısın da buzlarla örtülüdür.

Sulh zamanında böyle bir vaziyet gidebilir. Fakat harpte büyük sıkıntıları muciptir. Binaenaleyh, Sovyetlerin şarkî Baltıkta mevzilerini kuvvetlendirmek arzuları pek âlâ anlaşılır.

Görülüyor ki, mevzuubahs olan yalnız iktısadî menafi değil aynı zamanda askerî menafi de mevcuttur. Bu fikirler, daha evvelce de Fransızla İngilizlerin Sovyetlerle yaptıkları müzakerelerde de ileri sürülmüştü. Bugün Letonyanın emniyeti vaziyetin katî olarak tavazzuh etmesini emreder. Karşılıklı yardım paktı suretile Rusya ve Letonya Baltıkta sulhü ve statükoyu muhafaza etmek arzusunu tebarüz ettirmişlerdir.

ESTONYA SAHİLLERİNDE

Tallin, 10 (A.A.) — Sovyet kıtaları, Paldiskiden Hapsal'a kadar bütün Estonya sahillerini işgal ederek oralara bataryalar yerleşticeklerdir.

Bundn başka Sovyet kıtaları imzalanan mukavelede yazılı körfezleri de işgal edeceklerdir.

Bu kıtalar, Sovyet arazisinden kara tarikile Estonyaya nakledileceklerdir.

Asmterdam, 10 (A.A.) — Müşahitler, Almanyanın, Avrupanın şark ve cenubundaki Alman ahalisini mübadele etmesi için başlıca üç sebep bulunduğunu kaydetmektedirler. Bu sebepler şunlardır:

1 — Almanya, Baltık devletleri arazisindeki hemcinslerini ve birçok asırlar evvel cedleri orada yerleşmiş Alman ırkından olan aristokratları geri çekmekle bu Baltık devletlerinin süratle ve kâmilen bolşevik olacağını göstermektedir. Bundan dolayıdır ki, Almanya oradaki Almanları bir an evvel geri çekmek hususunda istical etmektedir ve bu maksatla şimdiden vapurlar gönderilmiştir.

Diğer taraftan Almanya, bugün işgal altında bulunan Polonya Galiçyasındaki Ukranyalılara mukabil Volga havzasındaki Almanları mübadele etmek için Sovyetlerle müzakereye girmiştir.

2 — Almanya, Almanlarla meskûn olmadığı halde Polonyanın büyük bir kısmını ilhak etmek niyetindedir. Nazi şefleri, Balkanlarla Baltıktaki Alman köylülerini Polonya arazisine getirerek o araziyi bunlar vasıtasiyle işletmeği, diğer taraftan da Polonyalı köylü ve ameleyi Almanya içerisine göndererek fabrika ve atelyelerde çalıştırmağı ümit etmektedirler. Bu suretle Almanya bir taraftan Polonyalıları yerinden oynatarak, diğer taraftan da Baltık ve Balkan Almanlarını Polonyada yerleştirerek ilerde bir gün Polonyanın fethini muhik ve meşru göstermek niyetindedir.

Correspondance Politique et diplomatique gazetesi, bugün yazdığı bir makalede diyor ki: Almanya, şarkta işgal ettiği arazi üzerinde refah ve nizamı tesis edecek elemanlara muhtaçtır.,,

3 — Almanya, geçen ilkbaharda Tiroldaki Almanları geri çekmek suretile İtalyaya karşı yaptığı gibi bu defa da Balkan komşularını kendi niyetleri hakkında tatmin etmek ve onların da emniyetlerini kazanmak mecburiyetini hissetmektedir.

Yugoslavya, Romanya ve Macaristandaki kuvvetli ve faal Alman ekalliyetlerinin mecmuu, 2 milyon kişidir. Bunlardan bir kısmı asırlarca evvel oralarda yerleşmişler ve bilhassa Alman ile Macaristan arasında devamlı surette ihtilâf mevzuu olmuşlardır.

Garp cephesinde Alman taarruzları püskürtülüyor

Paris, 10 (A.A.) — 10 İlkteşrin sabah tebliği;

Düşman keşif müfrezeleri, Sarre'in şarkında ve garbında büyük bir faaliyet göstermekte devam ediyor.

Aynı mıntakada karşılıklı topçu hareketleri de devam etmektedir.

Paris, 10 (A.A.) — 10 Teşrinevvel tarihli Fransız akşam tebliği resmisi:

Moselle ile Sarre arasında düşman keşif kolları çok büyük bir faaliyet göstermişlerdir. Bu mıntakada, bazıları oldukça ehemmiyetli kuvvetlerle yapılan müteaddit hücumlar tarafımızdan püskürtülmüştür.

Baltık fedakârlığını birçok Almanlar tenkit ediyor

Amsterdam, 10 (A.A.) — Telgraf gazetesi yazıyor:

Moskova, Almanyaya vadettiği yardım için geniş bir karşılık istedi ve aldı. Bu karşılık yalnız doğu Polonyası değil, ayni zamanda Baltık devletlerinde Rusyanın hareket serbestliğidir ki, bu Almanya için ağır bir fedakârlık teşkil eylemektedir.

Gazete mütaleasına şu suretle devam ediyor:

Almanlardan bir çoğunun pek nikbin bir gözle görülmiyen bu Baltık fedakârlığını tenkit etmekte olduğunu kaydeylemek lüzumsuzdur. Filhakika, Almanya Baltık devletleri üzerindeki nüfuzunu terketmekle, Baltık denizinde her türlü tahakkümden vazgeçmektedir.

Gazete yazısını şu suretle bitiriyor:

Keza Almanya Sovyetler Birliğine Alman milleti nezdinde ya pek az veya hiç tasvip bulmıyan siyasi ve manevi tavizlerde bulunmak üzeredir.

Polonya elçisi Moskovadan ayrıldı

Moskova, 10 (A.A.) — Havas:

Polonya büyük elçisi yanında elçilik ve muhtelif konsolosluklar memurları olduğu halde Moskovadan ayrılmıştır. İstasyonda Fransa maslahatgüzarı ile İngiltere, Amerika, İran ve Japon büyük elçileri ve bir çok diplomatlar tarafından selâmlanmıştır.

Çinlilerin muvaffakiyeti

Londra, 1 0(A.A.) — Resmî bir Çin haberine göre Vila yakınında yapılan Çin mukabil taarruzunda, Japonlar üç gün zarfında 30 milden fazla bir mesafe dahilinde uzağa püskürtülmüşlerdir. Japonların otuz bin kişi zayiat verdikleri söyleniyor. Pingliangın imtidadından sonra Çin kuvvetleri Lsinchiang civarında bulunmaktadırlar.

Amiral Raeder istifa etti fakat reddolundu

Amiral Baltıktaki stratejik noktaların Rusya tarafından alınmasını protesto etmiş

Londra, 10 (A.A.) — Daily Sketch gazetesine göre, Alman donanmasının kurmay reisi amiral Raeder, Alman deniz makamlarının "Ribbentrop'un Baltık hatası,, telâkki ettikleri vaziyeti protesto için istifasını vermiştir.

Amiral Raeder, Baltık adalarındaki stratejik noktaların Sovyetler Birliği tarafından alınmasını protesto etmiştir. Zira Alman donanması bu suretle doğu Baltığında Rusya tarafından çevrilmiş, batıda ise İngiltere tarafından bloke edilmiş bulunmaktadır.

Amiral Raeder'in istifası reddedilmiştir ve Almanya, Stalinin Finlandiyada yerleşmesine mani olmak için muhalı dahi yapacaktır.

Eski 38 Amerikan harp gemisi hizmete alınıyor

Vaşington, 10 (A.A.) — Büyük Harptenberi silâhlarmdan tecrit edilmiş olan eski 23 destroyerin tekrar silâhlandırılacağı bahriye nezareti tarafından bildirilmektedir.

Bu tedbirle, tekrar silâhlandırılan ve hizmete alınan harp gemilerinin adedi 38 e baliğ olmaktadır. Bu gemilerin bitaraf mıntakada devriye gezmeğe tahsis olunması muhtemeldir.

Daladyenin nutku

(Baş tarafı 1 incide)

— Komünist işçileri boğazlayan sonra onların seslerile anlaşan diktatörler vardır. Biz Fransızlar, Fransa işçisini, o işçinin itimadını suiistimal ve ona ihanet etmek isteyenlerle karıştırmağı aslâ aklımıza getirmiyeceğiz.

B. Daladye, sözü Fransanın yaptığı mücadelenin hedefine getirerek şöyle devam etmiştir :

Biz yurdumuz ve yuvalarımız için fakat ayni zamanda hudutlarımızın ötesine geçen ve bizi bugünkü hür nefsine karşı hürmetkâr, verdiği söze ve garp kültürünün büyük ananesine sadık insanlar haline getiren medeniyet için mücadele ediyoruz. Bir de bize sulten bahsediliyor. Öyle bir sulh ki desise ve şiddet sayesinde elde edilen zaferleri resmen tanımaktan başka bir netice vermiyecek ve ayni mahiyette yeni zaferler hazırlanmasına aslâ mani olamıyacaktır.

Sonra Rayiştag nutkunun hülâsası nedir?

Şu: "Polonyayı imha ettim. Memnun ve mutmainim. Harbi durdurarak zaferlerimin tasdiki ve sulhün tanzimi için bir konferans kuralım,,. Bu lisanı çok dinledik. Her fütuhattan sonra Almanya artık hiç bir isteği olmadığını söylüyor. Fakat arası birkaç ay geçince yeni bir tecavüzde bulunuyordu. İşte biz tecavüze karşı silâha sarıldık. Ve ancak emniyetin her altı ayda bir tehdit edilmiyeceğine dair katî teminat aldığımız takdirde silâhı elden bırakacağız.

Polonyanın âkıbeti ancak iki devleti alâkadar ettiği söyleniyor. Buna cevaben o âkıbetin evvelâ Polonyalıları alâkadar ettiğini söylerim.

B. Daladye, devamla sulhün ancak kuvveti suiistimal etmek teşebbüslerini cezalandırmakla, bütün milletlerin haklarını ve menfaatlerini dürüst bir surette telif etmekle, milletlerin emniyetini sürprizlere mahal bırakmıyan ve her türlü tahakküm teşebbüslerine karşı bir sed vücuda getiren mütekabil garantilere istinat ettirmekle kabil olacağını tasrih etmiş, kendisine harbin tahmil edildiği Fransanın savaşta da her zamanki lisanı kullandığını söylemiş ve:

"Binaenaleyh sizin namınıza söylüyorum ki, kati emniyet garantisini almak için mücadele ediyoruz ve mücadeleye devam edeceğiz.,,

Dedikten sonra neticeye gelerek Alman askerinin, siperinde, davasının haksızlığını nasıl idrâk etmesi lâzım geldiğini, Fransız askerinin ise bilâkis,: "Memleketim, sulhü kurtarmak için her şeyi yaptı. Hiç bir millete zulüm etmiyor ve hiç birisine zulüm etmek istemiyor. Ben vatanı müdafaa etmek ve Avrupada milyonlarca erkeği, kadını ve çocuğu çok elim surette vuran feci âkibetten onu siyanet etmek için burada bulunuyorum. Artık bu hale bir nihayet vermek istiyorum. Müdafaa ettiğim dava haklı bir davadır. Onu zafere götüreceğim,, diye düşündüğünü söylemiştir.

B. Daladye, nutkunu şöyle bitirmiştir:

Askerlerimiz ne düşünüyorsa Fransız milleti de onu düşünüyor ve hükûmet her günkü mesaisine sarsılmaz bir azim ile devam ederek bütün vatan evlâtlarının yüreğinde çarpan imana lâyık olduğunu isbat edecektir.

Hitlerin nutku

(Baş tarafı 1 incide)

imkân yoktur. Almanya şimdiye kadar hiç bir zaman harp istemiş değildi, fakat bizi buna mecbur ettiler. Almanyanın istedikleri verilecek ve harbin doğuracağı neticeler düşmanlarımızın sırtına yüklenecektir. Bizi hiç bir şey sarsamaz, hiç bir teşebbüsleri bizi yolumuzdan alıkoyamaz.

20 senedenberi arkamda bıraktığım yollar çok çetindi, fakat bugünden sonra atacağım her adım, bunlar kadar çetin ve ağır olmıyacaktır ve olamaz.

Almanyanın her zarurete katlanmaya hazır bulunduğu ve Alman milletinin günden güne birbirine daha bağlandığı bilinmelidir. Biz, birbirimize yapacağımız yardımlarla vatanı kurtaracak ve muazzam Alman devletinin kurulmasını temin edeceğiz. Düşmanlarımıza iktidarımızın derecesini bununla isbat edebileceğimize kaniiz. Tekrar ediyorum, ne yaparlarsa yapsınlar, yegâne ümitleri olan iktısat yollarile bizi alt edemiyeceklerdir. Alman milleti her zamankinden daha kuvvetlidir. Nasyonal sosyalizm galip gelince ona herkes hürmet etmesini bilecektir.

Silâh altına alınacak son sınıf askerimize, son neferimize kadar dövüşeceğiz. Sulhü ve vatanımızı kurtarmak için bizden istenen en büyük kurbanımızı vermeye hazırız.,,

Hitler bundan sonra Alman halkına hitap ederek onlardan geçen sene nasıl yardım etmişlerse bu sene de daha fazla yardım etmelerini rica etmiştir.

Almanyada meydana çıkarılan teşkilât

Londra, 10 (A.A.) — Daily Express gazetesinin Kopenhag'daki muhabirine göre, Alman polis müdürü Heinrich Himmler, Almanyada beşinci bir kolonun mevcudiyetinden korkmaktadır. Almanyada müttefiklerin davası lehine çalışan antinaziler mevzuu bahistir.

Himler bu tehlikeye karşı gizli bir polis servisi teşkil etmiştir.

Göring Voroşilofa tayyare hediye etti

Moskova, 10 (A.A) — Mareşal Göring, Sovyetler Birliği mareşali Voroşilof'a Fieseler modelinde bir tayyare hediye etmiştir.

Erzurum hattının açılma merasimi

Ankara, 10 (Hususî) — Erzurum hattının açılma merasimi ayın yirmisinde saat onda yapılacaktır. Ayın on yedisinde kalkacak trene bağlanacak hususi vagonlarla Erzurum ve Kars mebusları Erzuruma hareket edeceklerdir.

Ayın on sekizinde üç hususî tren hareket edecek, davetlileri götürecektir. Avdette hususî trenler bir müddet Sıvasta tevakkuf edeceklerdir. Burada Cer atelyesinin açılma merasiminde bulunacaklardır.

Sümerbankla Etibankın birleşmesi meselesi

Ankara, 10 (Hususî) — Sümer Bankla Eti Bank işletmelerini hükmî şahsiyeti haiz bir umum müdürlükte birleştirecek olan kanun lâyihasını hükûmet yakında Meclise verecektir. Lâyiha yıl başından evvel görüşülerek kanun şeklini alacak, yıl başında tatbikine geçilecektir. Aynı tarihte her iki müessesenin memurları müstafî addedilecek, kurulan yeni idare bunlar arasından ayırdıklarını tavzif edecektir.

Almanyadan gelen ormancılar

Ankara, 10 (Hususî) — Orman Umum Müdürlüğü hesabına Almanyada tahsilde bulunurken memlekete davet edilen stajyerlere orman fakültesi ve orman idaresi teşkilâtında muhtelif vazifeler verilmiştir.

Romanyadaki Polonyalı askerler ayrılamıyacak

Bükreş, 10 (A.A.) — Emniyet nezareti eski Polonya askerlerinin Romanyadan ayrılmamalarına ve bulundukları temerküz kamplarını terketmemelerine karar vermiştir. Aksi takdirde Fagaros kalesine hapsedileceklerdir. Asker olmıyan Polonyalılar Romanyayı terkedebilecekleredir.

Bunlar Romanyada ikametleri esnasında hükûmetten adam başına günde yüz ley ve çocukları varsa bunların her biri için de 50 ley alacaklardır.

Yeni Dalaylama tahta geçti

Yeni Delhi, 10 (A.A.)—Dünya budistlerinin büyük şefi, beş yaşındaki yeni Dalaylama, merasimle budizmin payitahtı Lassa'ya girmiştir. On binlerce kişinin iştirâkiyle yapılan tahta oturma merasiminde, yeni Dalaylamanın anası babası, Tibet devleti naibi hükûmet âzası ve ayrıca İngiliz, Nepal ve Çin hükûmeti mümessilleri dehazır bulunmuştur.

Rumen Propaganda nazırının beyanatı

Bükreş, 10 (A.A.) — "Stefani,, — Yeni Sovyet hudud civarında kâin Cernautzide bir nutuk söyliyen Romanya Propaganda nazırı Radian demiştir ki:

"Hiç bir taraftan tehdit edilmediğimizi ve hiç bir kimsenin hudutlarımızın tamamiyetini alâkadar edecek bir iddiada bulunmadığını katiyetle temin edebilirim.,,

Galatasaray Spor klübünden

Klübümüz müessislerinden ve (1) numaralı âzamız Türk - Yugoslav afyon komisyonu, Türk delegesi Ali Saminin küçük biraderi İskender Dışbudağın dün vefat ettiği teessürle öğrenilmiştir.

Cenazesi bugün öğle namazını müteakip Teşvikiye camiinden kaldırılacaktır.

Klübümüz âzalarının cenazede bulunmaları rica olunur.

Hareket Mecmuası

Bu yıl intişara başlıyan Hareekt mecmuası üç aylık tatilden sonra 15.10.939 dan itibaren neşriyatına devam edeceğini haber aldık.

Fikir ve sanat sahasında kıymetli tahlilleri, içtimaî ve felsefî tenkitleri ihtiva eden Hareket mecmuasını münevverlerimize tavsiye ederiz.

Yaklaşan CUMHURIYET BAYRAMI münasebetile

Türk ve Parti bayraklarınızı

Sağlam ve kanunî evsafa uygun ucuz fiatlarla toptan ve perakende olarak SÜMER BANK YERLİ MALLAR PAZARLARI mües. sesesi şubelerinden tedarik edebilirsiniz. Mektupla sipariş kabul edilir.
Merkezi: İstanbul. Şubeleri: Ankara, İzmir, Adana, Mersin, Kadıköy, Beyoğlu.

SPOR

Dünkü gece maçı
Galatasaray
Şişliyi 2 — 0 mağlûp etti

Galatasaray — Şişli takımları dün gece bundan evvelki gece maçının revanşını yaptılar. Neticede müsavi cereyan eden bir oyun oynandı.

Oyuna başlandığı vakit her iki tkım da şu kadro ile karşı karşıya gelmiş bulunuyordu.

Galatasaray: Osman — Faruk, Salim — Eşfak, Enver, Celâl — Bedii, Salâhattin, Günduz, Buduri, Sarafim.

Şişli: Armenak — Vlâstar - di, İhsan — Martayan, Pançef, Arşevir — Agop, Daraç, Sul - dur, Mikrop, Diran.

Hakem: Ahmet Adem.

Oyuna Galatasaray başladı. Şişli müdafaasının keserek mu. hacimlerine iade ettiği top ta Galatasaray kalecisinin elinde kaldı. Oyunun ilk 25 dakikası iki tarafın karşılıklı hücumları arasında neticesiz geçti. 25 inci dakikadan sonra Galatasaraylılar yavaş yavaş açıldılar ve Şişli kalesi için her an tehlike yaratan hücumlar yaptılarsa da Buduri ve Salahattinin geride kalışı yüzünden hiç bir netice elde edemiyorlardı. Buna mukabil Şişli muhacimleri arasıra Galatasaray kalesine teh . likeli akınlar yapıyorlardı. 41 inci dakikada soldan bir Galatasaray hücumunda Gündüze gelen top Gündüzün hafif bir şütü ile Şişli kalesine girerek Galatasarayı 1—0 galip vaziyete getirdi ve devre bu şekilde Galatasarayın galibiyetile neticelendi.

İKİNCİ DEVRE

Oyuna Şişlililer başladılarsa da Galatasaray muavinlerinin keserek muhacimlerine geçirdiği top daha ilk dakikadan iti - baren Şişli kalesinin önünde do. laşmağa başladı, bu devre sarı kırmızılar birinci devreye nazaran daha iyi ve görerek oynuyorlar. Bilhassa Buduri - Serafim kombinezonu Şişli kalesi için çok tehlikeli oluyordu. Oyun 25 inci dakikaya kadar golsüz devam etti. 25 inci dakikada Eşfak gerilerden aldığı bir pasa yetişerek topa çıkış ya - pan kaleciyi atlattı ve güzel bir şütle boş kaleye 2 nci Galatasaray golünü yaptı.

Bu golden sonra Şişlililer açıldılar ve 30 ncu dakikada bir gol daha yaptılarsa da daha evvel favul olduğundan bu gol sayılmadı. Oyun sonlara yaklaş - tıkça zevkli bir şekil alıyor ve her geçen dakika biraz daha süratleniyordu. 38 inci dakikada Şişli aleyhine olan korner golle neticelendi ise de Gündüzün golü elle attığını söylemesi üzerine hakem kararını değiştirerek bu golü saymadı.

Şurasını da memnuniyetle zikretmeliyiz ki dün akşamki oyun son zamanlarda gördüğümüz her türlü patırdılardan âzade tam bir sporcu çerçevesi içinde ve centilmence geçmiştir.

Oyunun bundan sonraki kısmı da iki tarafın karşılıklı gayretleri arasında neticesiz bir şekilde geçti. Oyun da bu suretle 2—0 Galatasarayın galibiyeti ile neticelendi. *H. Bahtoğlu*

Ankara at yarışları
Koşuların ikinci haftası da heyecanlı geçti

Ankara, (Hususî) — Sonbahar at yarışlarının ikincisi de pazar günü şehir ipodromunda yine mahşerî bir kalabalık önünde yapıldı. Seyirciler arasında Cumhurreisi İsmet İnönü de bulunmakta idi.

Büyük bir alâka ile takip edilen yarışların neticeleri şunlardır:

Birinci koşu:

İki yaşında ve hiç koşu kazanmamış yerli yarım kan İngiliz atlarına mahsus satış koşusu idi.

İkramiyesi 400 lira, mesafesi de 1000 metre.

1 — Gonca,
2 — Sigetvar,
3 — Gürayak.

Yarış başında Sigetvar birinci vaziyette idi. Ortalara kadar böyle devam ettiyse de son 400 metre içinde Gonca geriden yetişerek birinciliği aldı.

Bahsi müşterekte: Ganyan: 335 kuruş verdi. Koşunun müddedi: 1,06 dır.

İkinci koşu:

Üç yaşında yerli yarım kan İngiliz atlarına mahsus tiftik koşusu idi.

İkramiyesi: 180 lira. Mesafesi 1400 metre.

1 — Poyraz,
2 — Nirvana,
3 — Yılmaz.

Bu koşuda favori olan Poyraz çok kolay bir yarıştan sonra galip geldi. Kuvvetli bir at olan Nirvana bütün gayretine rağmen ancak ikinci olabildi.

Bahsi müşterekte: Ganyan 130, plâseler de 120 ve 150 kuruş verdi.

Koşunun müddeti: 1,34 tür.

Üçüncü koşu:

Üç ve daha yukarı yaşta yerli halis kan İngiliz atlarına mahsus Ziraat Bankası koşusu idi.

İkramiyesi 410 lira, mesafesi 2200 metre.

1 — Romans,
2 — Sifkap,
3 — Tomru.

Bu koşuda favori olan Prens Halimin Romans'ı yarışın başında tuttuğu birinciliği sonuna kadar idame ettirdi. Tomru, pek az bir farkla Romans'ı takip etmekte idi. Son virajda gerilerden sıkı bir hücum yapan Sifkap Yataganı ve Tomruyu arkada bırakarak iyi bir ikincilik kazandı.

Bahsimüştrekte: Ganyan: 285 plâseler de 190 ve 640 kuruş verdi.

Koşunun müddeti 2,21 dir.

Dördüncü koşu:

Bu koşuya gelinceye kadar kazançları yekûnu 3000 lirayı doldurmıyan dört ve daha yukarı yaşta yerli yarım kan İngiliz atlarına mahsustu.

İkramiyesi: 3000 lira, mesafesi 2000 metre.

1 — Başkın,
2 — Mahmure,
3 — Alceylân.

Altı at arasında yapılan bu yarış çok heyecanlı oldu, hareket esnasında Başkın geri kalmıştı, fakat çabuk bir at olan Başkın kısa bir müddet sonra derhal rakiplerine yetişti ve onları geçti.. Bintepe de Başkını takip etmekte idi. Yarışın sonlarına doğru sıkı bir hücum yapan Mahmure ikinciliği aldı.

Bahsi müşterekte: Ganyan: 205, plâseler de 150 ve 180 kuruş verdi.

Koşunun müddeti: 2,18 dir.

Beşinci koşu:

Üç ve daha yukarı yaşta halis kan İngiliz atlarına mahsus. tu.

İkramiyesi 255 lira, mesafesi: 2000 metre.

1 — Şipka,
2 — Taşpınar,
3 — Parista.

Üç at arasında yapılan günün sonuncu yarışı Şipka ve Taşpınar arasında sıkı bir çekişme halinde geçti ve neticede Şipka birinci oldu. Sakat olarak koşan Parista büyük bir bir farkla ancak sonuncu gelebildi.

Bahsi müşterekte: Ganyan: 205 kuruş verdi.

Koşunun müddeti 2,15 tir.

Dördüncü ve beşinci koşular arasındaki çifte bahiste Başkın — Şipka çifte oynıyanlar bir liraya karşı 5 lira, üçüncü koşudaki ikili bahiste ise Romans — Sifkap çifte bilet alanlar bir liraya mukabil 23,65 lira kazandılar.

Zayi

Haydarpaşa lisesinden aldığım tasdiknamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. (30354)

Galip Tuzüngüç

* * *

Kastamonu vilâyeti Taşköprü kazasının Zanbur köyünden Demirci oğullarından Şaban oğlu Talât Demirim. Nüfus cüzdanımı ve Taşköprü askerlik şubesine kayıtlı askerlik vesikamı zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan onların hükmü olmamak üzere ilân olunur. (30353)

Talât DEMİR

Kiralık apartıman

Beşiktaş Vakıf Akarlar idaresinden:

Beşiktaşta Akaretlerde 55 numaralı apartımanın birinci dairesi açık arttırma suretiyle kiraya verilecektir.

İsteklilerin Teşrinievvelin on sekizinci Çarşamba günü saat on beşe kadar mezkûr yerde 54 numarada mütevelli kaymakamlığına müracaat etmeleri. (K. İ. 276)

SAHİBİ: *ASIM US*
Basıldığı yer: *VAKIT* Matbaası
Umum Neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevengil

Kısa HABERLER

* Menfis isimli Mısır vapurile dün limanımıza şeker, deri, çay, mensucat, kauçuk ve karabiber gelmiştr. Ayrıca Bulgaristandan da 100 bin kilo mangal kömürü gelmiştir.

* Müşterisizlik dolayısile Perapalas otelinin kapanmasından sonra, diğer bazı otellerin de aynı vaziyete girmesi meselesile vali ve belediye reisi yakından alâkadar olarak, otel sahiplerini çağırmış ve kendilerile etraflı bir görüşme yapmıştır. Lûtfi Kırdar neticevi hükûmet merkezine bildirmiştir.

* Geçen sene üniversiteye 1600 lise mezunu gelmişken bu sene bu miktar artmıştır. Bilhassa hukuk ve tıp fakültelerine fazla tehacüm vardır. Bu fakültelerde derslere başlandıktan sonra yeni sınıflar açılacaktır.

* Nafia Vekâleti Karabük fabrikasında istihsal olunan katranların İstanbul asfalt ameliyelerinde kullanılması için tetkikat yaptırmaktadır. Bu tetkikler muvafık netice verdiği takdirde Karabükten nakliyata başlanacaktır.

BORSA
Ankara 10-10-939

ÇEKLER

1 Sterlin (İngiliz)	5.2375
100 Dolar (Amerika)	129.9625
100 Fransız frankı	2.9675
100 Liret (İtalya)	6.5875
100 İsviçre frank.	29.21875
100 Filorin (Felemenk)	69.28
100 Rayşmark (Alman)	—
100 Belga (Belçika)	21.80
100 Dirahmi (Yunan)	0.97
100 Leva (Bulgar)	1.5875
100 Çekoslovak kuronu	—
100 Pezeta (İspanya)	13.17625
100 Ziloti (Lehistan)	—
100 Pengö (Macar)	23.2775
100 Ley (Rumen)	0.9525
100 Dinar (Yugoslav)	2.495
100 İsveç Kuronu	31.175

İstikrazlar

Ergani	19.55
Sivas - Erzurum III	
Türk borcu I peşin	

Ticaret ve Zahire Borsası
10 - 10 - 939

FİYAT

Buğday, yumuşak: 5,25, 5.33, Buğday sert; 4.20, 4.25, Buğday kızılca: 5.2 1/2 5.11, Bakla: 3.10, Bulgur: 11, Kuşyemi: 4.10, 4.20; Fasulye ufak: 11.10, Susam: 12.20, Fındık kabuklu: 14, Fındık iç: 30.20, 33, Yapak Anadol: 48, 50.

GELEN

Buğday: 795 ton, Arpa: 8 ton, Fasulye: 30 ton, Susam: 40 ton, Bulgur: 60 ton, Nohut: 78 ton, Mısır: 6 ton, Ketentohumu: 39.

GİDEN

Afyon: 2 1/2 ton.

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden
Memur alınacak

Merkez, İşletmeler ve atelyeler teşkilâtında istihdam edilmek üzere müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabakaya iştirâk edeceklerin şimdiki evsafı haiz olmaları şarttır.

A — Türk olmak ve Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetini haiz bulunmak,

B — Orta mektep veya lise tahsilini bitirmiş olmak

C — Azamî 35 yaşında bulunmak (35) yaş dahil.

D — Hüsnühal eshabından bulunduğuna dair polisten musaddak vesika ibraz etmek,

E — İdare hekimleri tarafından yapılacak sıhhî muayenede Devlet Demiryollarında istihdama mâni bir hastalığı bulunmamak,

1 — Müsabakada kazanan orta mektep mezunlarına 60, lisan bilenlere 67, lise mezunlarına 74 lira, lisan bilenlere 83 lira ücret verilecek.

2 — Müsabaka 16/Birinciteşrin/939 Pazartesi günü saat 10 da Ankara Cer dairesinde, İstanbulda Sirkeci, Haydarpaşa ve İzmirde İşletme Müdürlüklerinde yılacaktır.

3 — Müsabakaya girecceklerin aranılan vesikalarla 14/Birinciteşrin/939 Cumartesi gününe kadar 2 inci maddede yazılı İşletme Müdürlerine müracaatları lâzımdır. (5045) (8000)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı der keser. İcabında günde 3 kase alınabilir

Her yerde pullu kutuları israrla isteyiniz.

Tornacı aranıyor.
Devlet Demir Yolları Umum Müdürlüğünden:

Sivas Demiryol atelyesinde çalıştırılmak üzere birinci sınıf ve ikinci sınıf tornacı işe alınacaktır. İmtihanda matlûp evsafta görülenler tayin edilecektir. İmtihanlar İzmirde, İstanbulda, Eskişehirde ve Ankarada yapılacaktır. Talip olanların İzmir ve Sirkecide İşletme Müdürlerine, Eskişehirde Atelye Müdürlüğüne ve Ankarada Cer Dairesine müracaat etmeleri lâzımdır. (8125)

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdaremiz elinde bulunan 4100 metre çantalık bezden 120 X 150 yunda 4 köşe dipli 50 tane haricî koli ve 60 X 95 boyunda 200 tane haricî evrak çantası diktirildikten sonra geriye kalacak bezin tamamının 60 X 95 boyunda dahilî evrak çantası diktirilmesi açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 25/10/939 Çarşamba saat 16 da B. Postahane binası birinci katta B. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedel 1000 lira, muvakkat teminat 75 liradır.

İsteklilerin olbaptaki şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idarî kalemine, eksiltme gün ve saatinde de muvakkat teminat makbuzu, 939 senesi için muteber ticaret odası vesikasile komisyona müracaatları. (8091)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü ilânları

Umum Müdürlüğümüz telefon santrali numarası 9. 10. 939 tarihinden itibaren değişmiştir. Yeni numara 44864 dır. İlân olunur. (8251)

İngilizce öğrenmek istiyenlere
Y. Ziya Kalafatoğlu'nun

İngilizce konuşma kitabını tavsiye ederiz.

Fiatı: 50 kuruştur.

Satış yerleri: Ankarada Tarık Edib Kitapevi. İstanbulda İkbal kütüphanesi.

(MİLLÎ PİYANGO)

Milì Piyango İdaresinden:

1 — Millî Piyango Biletleri 11 - 10 - 1939 tarihinden itibaren Ziraat Bankası Şube ve Ajanlarının bulunduğu mahallerde satışa çıkarılmıştır.

2 — Perakende olarak satmağa mecbur oldukları intikal plânı biletleri için her bayie seyyanen yüzde 10 komisyon verilmesi kararlaştırılmıştır.

3 — Millî Piyango Bayii olmak için şeraiti anlamak ve Bayilik ruhsatnamesi almak istiyenlerin İstanbulda Karaköy Ziraat Bankası altındaki eski Natta seyahat acentesinin bulunduğu gişeye ve diğer mahallerde Ziraat Bankası Şube ve Ajanlarına hüviyetleriyle sarih ticarethane adreslerini ve seyyar bayilik istiyenlerin ise hüviyet ve ikametgâh adreslerini gösterir bir arzıhal ve iki kıt'a Fotograf ile birlikte müracaat etmeleri.